SBI PEN. ASSN.'S SAMVAD

स्टेट बँक पेन्शनर्स असोसिएशन (मुंबई सर्कल), पुणे यांची गृहपत्रिका

Price Rs. 3/-

।। स्वयमेव मृगेंद्रता ।।

संवाद

मनामनांचा मेळ जुळावा । द्वेषाचा लवलेश नसावा ।।

सादासी प्रतिसाद मिळावा । वाद नको संवाद असावा ।।

Vol.-1 **Issue - 6** डिसेंबर २००८ **December 2008**

26th Nov '08 - (59 hours) - 29th Nov '08

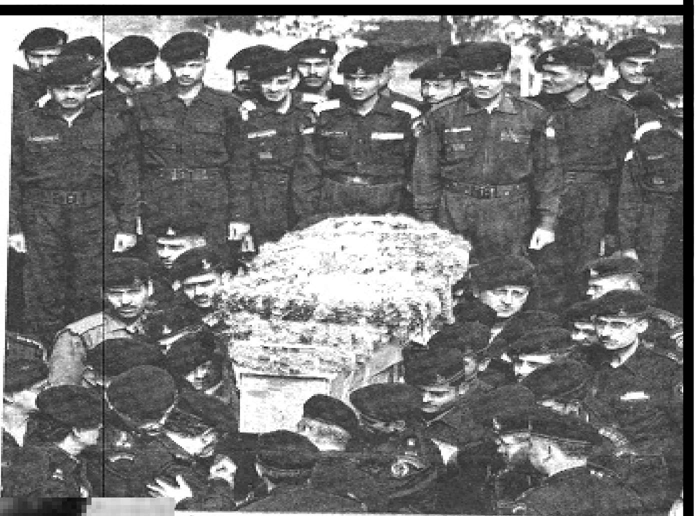

We salute those N. S. G. Commados, Soldiers, ATS Officers, Police & Innocent people who laid their lives during the period

....ए मेरे वतनके लोगों
जरा आँखोमें भरलो पानी
जो शहीद हुए है उनकी
जरा याद करो कुर्बानी...

!! वंदे मातरम् !!

अभिनंदनीय

आपले जळगांव येथील सभासद श्री.प्र.ना.चौधरी यांची नात कुमारी कांचन योगेश चौधरी हिने इंडिया स्विमिंग असोसिएशन फॉर डिसेबल व हरियाणा राज्य स्विमिंग असोसिएशन यांच्यातर्फे घेण्यात आलेल्या ९व्या राष्ट्रीय अपंग जलतरण स्पर्धेत महाराष्ट्र राज्याला ५० मीटर अंतराच्या फ्रीस्टाईल, बॅकस्ट्रोक, बटरफ्लाय व ब्रेस्टस्ट्रोक या चारही प्रकारात सुवर्ण पदके मिळवून दिली याबद्दल तिचे सर्वत्र अभिनंदन होत आहे. असोसिएशनतर्फेही कु.कांचन हिचे हार्दिक अभिनंदन व या क्षेत्रातील पुढील वाटचालीसाठी शुभेच्छा !

- सेक्रेटरी

Opportunities in Training Areas

We have been approached by Finberry Academy Pvt.Ltd., a private Banking Learning Institute, with a request to assist us in getting them the requisite retired officers of the SBI who are our members and who would be interested in offering their experience in the following areas of Banking. (1) Faculty (2) Domain Expert & (3) Sales/ Business Development.

We shall be glad if interested members would advise us their willingness to offer their services together with their Biodata, details of their experience in the required area to enable us to have a dialogue with the Institute. The relative application should be addressed to the undersigned at the Thane Office address - 5, Swami Siddharth Coop Hsg Society, 'A' Wing, S.V.Road, Naupada, Thane (W)-400602.

V.M.Gokhale
President

महत्वाची सूचना

सर्व सभासदांना विनंती की जर आपण असोसिएशनला देणगी देणार असाल तर शक्यतो दत्तवाडी (पुणे) शाखेवरील ड्राफ्ट काढून असोसिएशनच्या पुणे ऑफिसच्या पत्त्यावर आपल्या पत्रासहित पाठवावा. जर आपण आपल्या कोअर बँकिंग सुविधा असलेल्या खात्यामार्फत देणगी पाठविणार असाल तर ती असोसिएशनच्या दत्तवाडी (पुणे) शाखेतील सेव्हिंग्ज खाते क्र.३०५२१५२१६१० वर जमा करावी व असोसिएशनला लगेच त्यासंबंधी खुलासेवार पत्र पाठवावे ही विनंती, म्हणजे खात्यावरील जमा रकमांचा ताळमेळ घालणे सोपे जाईल.

An Idea to emulate

Mr. Madhav K.Bapat is doing an excellent job of sending Birthday greetings to members on their birthdays which is very much appreciated by one and all. While acknowledging his good gesture, many members sent "Thank You" letter to him along with a cheque favouring our Association as a donation also. One of our members Shri.Ramesh Shimpi from Jalgaon informed us as under which is worth noting.

He wrote : "On his Birthday early in the morning he, alongwith his family members, visited 'Ichhadevi' temple, worshipped the goddess. He distributed sweets to the poor people sitting near the temple. His parents also distributed the old clothes etc. to these people. The joy & smile on the faces of these poor people gave immense satisfaction to his entire family. Every time they search for the new way to celebrate the Birthday like this"

What a good "Idea" to celebrate one's Birthday !! Shri.Shimpi, please keep it up.

Attention all Pensioners/Family Pensioners

All of you know that the pensioners & family pensioners are required to furnish '**Life Certificate**' during the month of November every year by visiting personally to the Pension paying Branch and we presume all have done so during November 2008. If any body has not yet furnished "Life Certificate", he/she is requested to furnish the same at the earliest. Otherwise, Bank may not credit pension for the month of December 2008 and thereafter. To avoid embarrasment, all are requested to comply Bank's instructions. ***- Secretary***

j संपादकीय

रसिक वाचक बंधूंनो,

२६ नोव्हेंबर २००८. आपल्या देशाच्या इतिहासातील एक काळाकुट्ट दिवस ! त्या दिवशी भारताची आर्थिक राजधानी असलेल्या मुंबईवर केला गेलेला पाकिस्तानप्रणित दहशतवादी हल्ला सगळ्या जगानं पाहिला. सुमारे ६० तास चाललेलं हे भयनाट्य सर्वसामान्य भारतीयांच्या मनात असुरक्षिततेची भावना निर्माण करून गेलं. आम्ही आता कोठेही सुरक्षित नाही. सुरक्षा यंत्रणा अपुरी पडली. राजकीय नेतृत्व निष्प्रभ वाटलं. त्यांनी आपल्या पदाचा राजीनामा देवून हा प्रश्न सुटणार नाही. आम्ही किती सहनशील, दुर्बळ व हतबल झालो आहोत हे पुन्हा एकदा दिसून आलं.

आपल्या देशाची प्रगती आपल्या शेजारी राष्ट्राला पाहवत नाही. सध्या ‘वन वे ट्रॅफिक’ चालू आहे. भारताने पाकिस्तानबरोबर सौहार्दपूर्ण वातावरण निर्माण करण्यासाठी प्रयत्न करीत रहायचं; त्यांच्याशी क्रिकेट खेळायचं; त्यांच्या कलाकारांना भारतात निमंत्रण द्यायचं; समझोता एक्सप्रेस सुरू करायची; बस सुरू करायची. हे सर्व एकाच बाजूने म्हणजे आपल्याच देशाकडून घडत आहे, आपल्या सादाला तसाच प्रतिसाद दुसऱ्या देशाकडून कुठे मिळतो आहे ?

आपण स्वतंत्र होऊन ६० वर्षे झाली. त्या साठ वर्षात मागे वळून पाहिले तर काय दिसते ? १९४८ साली पाकिस्तानने काश्मीरचा लचका तोडला, त्यातला काही भाग परस्पर चीनला देवून टाकला. १९६५ साली कच्छच्या रणातून पाकिस्तानने आक्रमणाला सुरूवात केली. आपल्या सैन्याने लाहोर पर्यंत मजल मारून युद्ध जिंकले. आपण युद्धात जिंकलो पण तहात हरलो. १९७१ च्या युद्धात आम्ही पाकिस्तानचे दोन तुकडे केले. ९०,००० पाकिस्तानी सैनिक शरण आले. ते आम्ही तसेच सोडून दिले. मोबदल्यात काश्मीर प्रश्न सोडविता आला असता, पूर्वीचे युद्धकैदी सोडविता आले असते, पण नाही. तीच गोष्ट काही वर्षांपूर्वी झालेल्या कारगील युद्धाची.

गेल्या १५ वर्षात देशात विविध ठिकाणी बॉम्बस्फोट घडविले गेले. एवढेच नव्हे तर संसदेवरही बॉम्बहल्ला झाला. पण पुढे काय? काहीच नाही. आरोप सिद्ध झालेल्या त्या अफझल गुरूला फाशीची शिक्षा झाली. पण अंमलबजावणी अजूनही नाही !

एक प्रकारची हतबलता या देशात आलेली आहे. आमच्या सहनशीलतेचा अंत झालेला आहे. हे सर्व अतिरेकी पाकिस्तानी आहेत हे आम्हाला माहीत असूनही आम्ही काहीच करणार नाही का ? एकदाचा सोक्षमोक्ष आम्ही लावू शकणार नाही का ? पाकिस्तान व आपणच स्वातंत्र्य प्राप्त करून दिलेला बांगला देशदेखील आपल्याला कधीच शांतता लाभू देणार नाहीत.

आपण फक्त आपल्या शहीदांचा गुणगौरव करणारी भाषणे करायची, त्यांना भावपूर्ण श्रद्धांजली अर्पण करायची, स्फोटातील मृतांच्या वारसांना व जखमींना काही रक्कम जाहीर करायची एवढंच जणू आपल्या हातात आहे. पुढच्या स्फोटाची वाट पहायची, आपण पाकिस्तानला अतिरेक्यांची यादी द्यायची व त्यांनी केराची टोपली दाखवायची असे किती दिवस चालणार ? हे केव्हातरी कुठेतरी थांबले पाहिजे. कायमचे थांबले पाहिजे. भारतातील सर्वसामान्य नागरिकांची हीच भावना आहे.

आज जगभरात सर्वच राष्ट्रांसमोर दहशतवाद ही समस्या उभी ठाकली आहे. पण त्याचे प्रमुख केंद्र आपल्या शेजारील राष्ट्रात आहे, म्हणून त्याची झळ आपल्याला जास्त बसणार आहे. त्यासाठी सर्व भारतीय नेत्यांनी आपापसातले क्षुल्लक पक्षीय मतभेद विसरून दहशतवादाचा सामना करण्यासाठी एकत्रित विचार करून, दहशतवादाचा मुकाबला करावा. असं घडलं तर सर्वसामान्य जनतेचा देखील एक दिलाने या कृतीला संपूर्ण पाठिंबा मिळेल याविषयी आम्हाला खात्री आहे. राज्यकर्त्यांना अशी सुबुद्धी सुचो आणि त्यांच्याकडून दहशतवादाचा संपूर्ण नि:पात होवो अशी ईश्वरापाशी आमची प्रार्थना. दहशतवादी हल्ल्यात बळी पडलेल्या हुतात्म्यांना तीच खरी श्रद्धांजली ठरेल !

- वसंत धुपकर

Obituary

During "26/11" Mumbai terror attack Shri. P.K.Gopalkrishna, AGM at Corporate Centre, Mumbai, got killed in 'Taj-Hotel' where he was present at the time of terror attack. We sincerely pay homage to him on behalf of all the members of our Association.

"MAY HIS SOUL REST IN PEACE".

- Secretary

STATE BANK OF INDIA - FAMILY PENSION SCHEME

Then & Now

The Family Pension scheme was first notified by the Government Of India, for their employees, in April 1950. The scheme was improved from time to time. Initially the scheme was contributory. However, with effect from 22-9-1977, the scheme was made Non-contributory.

In State Bank of India there was no "Family Pension Scheme". In view of this, Mumbai Circle Association, in 1980, requested the Bank to introduce 'Family Pension Scheme', on the lines of the scheme already in vogue for the employees/pensioners of the Government of India. Thereafter at the 9th Annual General Meeting of the Mumbai Circle Pensioners' Association held on the 20th February 1983, a resolution, as under was passed:-

"Resolution No. 7 : Family Pension

We note that Government's approval to the introduction of the Family Pension is yet awaited. Considering the rapid and worsening changes in the social life of the pensioners' community, kindly pursue the issue till its accomplishment."

The above resolution and some other resolutions were incorporated in a letter dated 17-3-1983 addressed to the Chairman of the Bank. This letter was signed by late Shri. L. N. Pabalkar as President of Mumbai Circle Association. In reply to this letter, the Bank advised as under :-

"Family Pension:

The matter was taken up with the Government, but the response from them is not at all favourable."

(Ref. Letter No. ADM/19520 of 20-5-1983 signed by the Chief Officer (Personnel/Admn.), State Bank of Inida, Central Office, Mumbai.)

(Note: Those days Bank used to reply some important letters)

On behalf of Mumbai Circle Association, Shri P.S. Santhanakrishnan, was authorized to attend the Bank's Annual General Meeting of Share-holders, held at Bangalore on the 25th April, 1985. In his speech, Shri. Santhankrishnan narrated the plight of Bank's pensioners and their families. At the end, referring to the Government's nominee, he appealed:-

"Most of our pensioners have already one foot in their grave. Whatever you can do, please do it with expedition, so that they will have some relief before they land both their feet in the grave."

In view of the above, the Bank in August 1986, submitted to the Government a revised Family Pension Scheme. As in the past, this proposal also remained pending with the Government. Finally, our Federation took the decision of filing a Writ Petition in the Supreme Court. Accordingly in 1987, on behalf of the Federation – a Writ was filed by "IBI Pensioners' Association - Delhi Circle/". Only thereafter, in March 1988, the Government approved the Bank's proposal with certain modifications. This was declared by the Bank on the 25th August 1988.

The Family Pension Scheme, as approved by the Bank, was on the lines of the Scheme based on 4th Pay Commission's Report and based on the salary scales wherein D.A. upto 332 points was merged in the basic pay of the employees. This has been clearly stated, as under, in the Supreme Court Judgement dated 23-2-1989.

"The present salary structure of the Bank employees is related to 332

points of CPI (1960 = 100) which means that the dearness allowance upto 332 points is merged in the existing pay scales".

The highlights of the Scheme, as approved by the Central Board of the Bank, in its Meeting held on the 25th August 1988, are as under:-

Family Pension will be payable at the following rates:-

Substantive Salary P.M.	Rate of Family Pension
(a) Rs.1500/- and below -	30% of substantive salary subject to a minimum of Rs.300/- p.m.
(b) Above Rs.1500/-	15% of substantive salary subject to a minimum of Rs.450/- p.m. and a maximum of Rs.1,000/- p.m.

The maximum Family Pension was stipulated to Rs. 1,000/- p.m. when the salary scales were based on DA merger of 332 points. The highest salary that time was Rs.4800/- p.m. (for Deputy Managing Director). Therefore in his case maximum Family Pension works out to Rs.720/- p.m. Even then the maximum pension was stated as Rs.1,000/- p.m. The reason for this has been explained in a letter No. PA:CIR:44 of 10-5-1990 addressed to all Local Head Offices by the Central Office of the Bank. An extract from the letter is as under:-

Para 2 (ii) sub para 3 (d)

"3 (d) – In case both the husband and the wife are governed by the scheme and one of them dies while in service after one year's pensionable service or after retirement, family pension in respect of the deceased shall become payable to the surviving husband or wife as indicated in paragraph 3(a) above, and in the event of death of the other, the eligible child shall be granted two family pensions in respect of the deceased parents subject to the limits specified below:

i) If both the family pensions are payable at the rates mentioned in paragraph 2(a) or (b), the aggregate amount of two pensions shall be limited to Rs.1000/-:

ii) If one or both the family pensions are payable at the rates mentioned in the provisos to paragraph 2, the amount of both the family pensions shall be limited to Rs.1000/- or the maximum amount of family pension payable in respect of any one of the parents, whichever is higher, for the specified period."

This Family Pension Scheme was effective from the 1st January 1986.

The benefit arising out of the above scheme was extended to all widows/other eligible Members, irrespective of the date of death (even prior to 1-1-1986) of pensioner/employee.

Please note the following:

i) Family Pension is payable only if the deceased employee was eligible for pension. If the employee was not eligible/deprived of pension benefits, then his/her family will not get benefits under this scheme.

ii) Family Pension will be payable even if the widow/widower is working in the Bank on compassionate grounds, subject to other terms and conditions.

iii) Family Pension is payable to adopted child, provided the adoption is done through Court.

iv) To avoid any difficulty in calculating Family Pension due to non-availability of records, at our request, it has been decided by the Corporate Centre to sanction Family Pension simultaneously with pension of the employee. (Ref. C.O. Letter No. CDO/PM/CIR/13 of 28-5-1996). Those employees who retired prior to 1-11-1993 are requested to verify their records and check whether family pension has been sanctioned to their spouse. If not, immediately do the needful to avoid inconvenience to your spouse after your death.

The rates for calculation of Family Pension were based on the salary scales wherein DA upto 332 points was merged in the basic pay of the employees. The spouses of those employees whose pensionable service ceased prior to 1-11-1987 are in receipt of Family Pension calculated on the actual salary paid to the employees and as directed by the Supreme Court in the Judgement dated 23-2-1989. However, subsequently the salary scales were revised by merging DA upto 600 points in Basic pay (1960=100). The Agreement to this effect was signed on the 10th April 1989. However the effect of this revision was given from 1-11-1987. Immediately thereafter our Federation requested the Bank to revise the rates for calculation of Family Pension based on the new salary scales. We, understand that the Bank recommended the revision to the Government of India. However, that proposal was not approved. On the contrary, it is said, that the Government directed the Bank to calculate the Family Pension on the revised salary without any change in rates as well as slabs. This resulted in reduction in quantum of F.P. Even the minimum family pension which was Rs.300/- p.m. was not raised suitably considering the further merger of dearness allowance for 268 points (600 - 332 = 268). In Delhi High Court a case is pending on this subject. In case of those employees who retire now (i.e. even in 2005) the Family Pension is sanctioned on the salary scales which was in force from 1-11-1987. (As if there is no revision in salary from 1-11-1987). This resulted in reduction in monthly gross family pension as compared to earlier retirees. Thereafter again salary scales for the State Bank employees were revised on three occasions by merging D.A. in the salary scales upto 1148 pts., 1684 pts. & 2288 pts.

We have been demanding that the family pension should be calculated at 30% of substantive salary (flat rate). **Original family pension scheme is identical to the recommendations of the 4th Central Pay Commission's report.** Therefore only after implementation of the 5th Central Pay Commission's report we demanded as above. In this connection we reproduce an extract from the report of the 5th Central Pay Commission (para 134.8 of the report) -

> **"The existing rates of family pension which are linked to the pay drawn by an employee at the time of death while in service or retirement would appear to be inadequate to cater to the needs of the family of the deceased employee/pensioner. Revision thereof is justified because there are certain fixed costs of an establishment which do not get halved and the family continues to incur them even after the demise of a Pensioner. There would also appear to be no rationale for prescribing different percentages of family pension with reference to different pay slabs because all families suffer equal hardships on the death of a breadwinner. Taking the above and other relevant factors into consideration, we recommend that the existing varying rates of Family Pension (30%, 20% and 15%) may be replaced by a uniform rate of 30% of pay for all categories of employees".**

The above recommendations were approved by the Government of India and implemented for the family pensioners of their employees.

Family Pension of those employees who retired in salary scale wherein DA upto 2288 was merged was being calculated on the salary scale wherein only 600 pts. were merged. In this connection both the Serving Staff Federations of the Bank in their joint notice dated 25-2-2006 for strike stated that "Industry level formula" should be extended to family pensioners of State Bank of India.

In view of the above demand of Serving Staff Federations, in December 2007, the Bank extended Industry Level formula to family pensioners of State Bank of India. This new formula has been made effective from 1-5-2005. We do not understand the logic for fixing this date though the revision has not been made since 1-11-1987. In Banking Industry (other than SBI) Family Pension Scheme was introduced in 1995 effective from 1-11-1993 hence their scheme was based on the salary scales wherein D.A. upto 600 pts. was merged. However, as stated above our scheme was based on the salary scales wherein D.A. upto 332 pts. was merged. This change of base has resulted in increasing the anomalies. Shocking part is that even now the Bank has not implented this so called revised formula.

General expection is that after every revision, Gross Pension/Family Pension should increase as compared to Pension/Family Pension when calculated on old salary.

Please refer to Annexure 1 from which you will observe that the figures stated in Col. No. 4 are strictly based on the salary scale wherein DA upto 332 pts. was merged. The gross Family Pension stated in this column is as per Supreme Court Judgment dt. 23.2.1989. Gross Pension stated in column Nos. 5,6,7, & 8 is based on the revised Scheme as declared in December 2007, which is effective from 1-5-2005. However, so far no one has received the arrears. Gross Family Pension stated in Col. No. 8 is less than the amounts stated in Col. No. 4 in respect of i) sub-staff, ii) clerical staff & iii) Officer JMGS-I. Slight reduction is seen in respect of spouses of employees who were in MMGS-III. Similarly, you will observe that there is reduction in gross family pension for all categories stated in Col. No. 5 when compared with Col. No. 4. Further, except for 2/3 higher categories there is reduction in gross family pension stated in Col. Nos. 6 & 7 when compared with Col. No. 4. Can this be called as "Revision"? This so called 'revision' has taken place after 20 years. During this period salary and gross salary has considerably increased. However gross family pension has been reduced.

As per the illogical revision based on the existing salary scales (2288 pt D.A. merger), Spouse of the Subordinate Staff receives Rs.79 per day and spouse of the highest executive of the bank receives Rs.206/- per day. It is expected the spouse of the pensioner should maintain the status which was prior to the retirement of the employee.

In view of the above we have been demanding that the rate of calculation of family pension should be 30% (flat rate) of pensionable pay for the reason stated in the extract quoted above.

In this connection we reproduce for information of readers an extract from a letter No. 83 of 2006/07 dt. 5/2/2007 addressed to the Chairman of Bank by the Federation of State Bank of India Pensioners' Associations.

> **"The terms and conditions for sanction of Family Pension under Rule 23 (5) are to be approved by the Central Board. In other words, by virtue of Rule 23 (5) the Central Board has already been empowered by the Central Government to sanction Family Pension on such terms and conditions as the Central Board of the Bank may deem fit and proper. Such power has already been delegated to the Central Board**

by the Central Government by virtue of rule 23 (5) after the same had been framed in consultation with the Reserve Bank of India as mandated by Section 50 of the State Bank of India Act, 1955. Therefore, in our view, it is not at all necessary for the Central Board to once again go through the process of consultation and/or sanction at least in so far as the revision of the State Bank of India Family Pension scheme is concerned."

In the light of the above, we once again request you to kindly consider our reasonable request which is nothing but a request for social justice and which is based on the recommendations of the 5th Pay Commission.

Further, we also reproduce below an extract from the Supreme Court Judgment dated 23-2-1989:-

"Now, the inspiration for the introduction of this Family Pension Scheme as a welfare measure for Bank employees comes from an identical family pension scheme recommended by the Commission. This becomes evident on a perusal of the recommendations contained in paragraph 6.8 of Chapter VI, Part II, of the Report."

Besides we also reproduce an extract from letter No. CDO/ PM.16/SPL/29 of the 19th April 2006 addressed to Shri Vinod Rai Special Secretary/(Financial Sector) Government of India, New Delhi by the State Bank of India, Corporate Centre, Mumbai.

"It may be observed that the Central Board of the Bank is competent to revise the rates and terms and conditions of the Family Pension in the Bank."

Inspite of the above position Bank instead of revising entire Family Pension Scheme w.e.f. 1-11-1987 which was based on D.A. merger of 332 pts. preferred to adopt the inferior Scheme introduced in other nationalized banks. (Base 600 pts. D.A. merger). While finalizing the latest revision, care has not been taken by the Bank to retain the principal as stated in Bank's own letter dated 10-5-1990 (details explained above) about the ceiling (viz. Rs.1,000/- p.m.) applicable to Family Pension at that time (i.e. prior to 1-11-1987). This ceiling should have been suitably increased after every salary revision.

In view of the above we have repeatedly requested the Bank that the rates for calculation of Family Pension should be only 30% (flat rate for all) of pensionable pay.

This would remove all the anomalies and family pensioners will receive modest family pension.

As the bank has not responded to our repeated requests we were compelled to take legal recourse. Accordingly a Writ Petition No 5904/2007 in Nagpur High Court has been filed in December 2007 by few affected family pensioners and Mumbai Circle Association.

In view of the above it is necessary to scrap the revised rates declared in December 2007. Family Pension should be calculated at 30% of pay (flat rate). It is also necessary to pay the arrears from 1-11-1987 as from that date the revision is due.

B. G. DANDEKAR
President
Federation of SBI Pensioners' Associations.

Encl : Annexure (printed on next page)

Annexure

Gross Family Pension on the basis of Salary revisions
From time to time with D.A. Merger to the extent of
100; 200; 332; 600; 1148; 1684 & 2288 points (CPIN – 1960 = 100) As on 31-12-2007

	Existing Gross		Revised Gross				
Category	100	200	332	600	1148	1684	2288
1	2	3	4	5	6	7	8
Subordinate-Staff	2735	2735	2735	2217	2212	2217	2378
Clerical	2735	3459	4104	2956	2958	2963	3220
JMGS-I (Sub Acctt.)	3882	4991	4104	3439	3549	3751	4088
MMGS-II	5015	4991	4138	3735	3840	4052	4450
MMGS-III	5656	4991	4572	3735	3935	4152	4570
SMG-IV	5656	4991	4646	3956	4033	4252	4690
SMG-V	5656	4991	4863	4360	4418	4652	5172
TEGS-VI	5656	4991	5217	4804	4881	5095	5701
TEGS-VII	5656	5409	5405	5139	5401	5611	6197
Spl.Gr-I (CGM)	5656	5666	5493	5286	5555	5927	6197
Spl.Gr-II (Dy. M.D.)	6134	5779	5641	5434	5709	6183	6197

j कोडं

(मानवी जीवन म्हणजे अनेक सुख-दु:खांचा पाठशिवणीचा किंवा साप-शिडीचा खेळ असतो. जीवनात सुख-दु:खांचा कौशल्याने मेळ घातला की हे जीवनाचे कोडे सुटते आणि जीवनाचे सार्थक होते.)

जन्माला आला आहेस ।
थोडं जगून बघ ॥
जीवनात दु:खं खूप आहेत ।
थोडं सोसून बघ ॥
चिमूटभर दु:खाने कोसळू नकोस ।
दु:खाचे पहाड चढून बघ ॥
डाव मोडून जाणं सोपं असतं ।
थोडं खेळून बघ ॥
घरटं बांधणं सोपं असतं ।
थोडी मेहनत करून बघ ॥
जगणं कठीण, मरणं सोपं असतं ।
दोन्ही मधल्या वेदना झेलून बघ ॥
जीवन मरण एक कोडं असतं ।
जाता जाता एवढं सोडवून बघ ॥

- शरद वैशंपायन

j संध्याछाया

निसर्गाचा तो नियम आहे
एक 'भरतं' अन् दुसरं 'सरतं'
आयुष्यही 'तसंच' आहे
कुठे 'उणावतं' तर कुठं 'दुणावतं'
बेरजेचा आणि वजेचा खेळ आहे ॥१॥
येतो एकटा होतो दुकटे
तरीसुद्धा गुणाकाराचा खेळ आहे
उतरत्या संध्यासमयी भागाकाराचा मेळ आहे ॥२॥
वेचलं जरी पुरं आयुष्य तरीही
पेलवत नाही शिवधनुष्य
संसार अपार आहे, समाधानाचा पार आहे ॥३॥
सुखाच्या पारंब्यांवर झोके घेता
फांद्यांना मात्र भार आहे
संसाराचे वेलीवर संततीची फुले आहेत
शाश्वताला अशाश्वताची जाण आहे ॥४॥
म्हणून म्हणतो मिळाला क्षण वापरून घ्या
त्याचसाठी आमच्या शुभेच्छा लक्षात घ्या
ठाऊक आहे आम्हा त्यांनी पोट भरत नाही
मात्र शुभेच्छांशिवाय बाकी काही उरत नाही ॥५॥

- **विनायक जोशी**, डोंबिवली (प.)
दूरध्वनी : ०२५१-२४८१५५३

युनिट वार्ता

स्टेट बँक पेन्शनर्स क्लब, अंधेरी :

हा क्लब नेहमीच नावीन्यपूर्ण उपक्रम हाती घेत असतो. त्याचाच एक भाग म्हणून या दिवाळीला 'स्नेहदीप' नावाचा दिवाळी अंक त्यांनी प्रकाशित केला. अंक अतिशय आकर्षक आणि वाचनीय आहे. अंकाचे वैशिष्ठ्य म्हणजे सर्व लेख क्लबच्या सभासद व त्यांच्या कुटुंबीयांनी लिहिले आहेत. क्लबचे एक सभासद श्री.शांतीलाल दलाल (वय वर्षे ८६) ह्यांनी सुंदर लेख लिहिला आहे. तसेच क्लबचे अध्यक्ष श्री.वसंतराव कुड्ड्याडी (वय वर्षे ८२) यांनीही त्यांच्या लेखात क्लबच्या स्थापनेपासूनचा इतिहास फारच सुंदरपणे कथन केला आहे. 'याला जीवन ऐसे नाव' या विषयावर अनुभव-कथन स्पर्धा आयोजित केली होती. तिला उत्तम प्रतिसाद मिळाला. दुसरी उल्लेखनीय बाब म्हणजे २०-२५ दिवसांच्या अल्पावधीत संपूर्ण अंकाची रचना आणि बांधणी पूर्ण करून २१ ऑक्टोबरला अंकाचे प्रकाशन करण्यात आले. याचे संपादन सर्वश्री अनिल बिडये, यशवंत देशमुख, मुकुंद सराफ व माधव नाडकर्णी या सर्वांनी मिळून सर्वश्री वसंतराव कुड्ड्याडी, सुरेश बुर्डे व अंबादास कुलकर्णी यांच्या मार्गदर्शनाखाली केले असे क्लबचे सचिव श्री.अं.का.कुलकर्णी यांनी कळविले. या नाविन्यपूर्ण उपक्रमाबद्दल असोसिएशनतर्फे सर्वांचे हार्दिक अभिनंदन ! ज्यांना या अंकाच्या प्रती पाहिजे असतील त्यांनी श्री.वसंतराव कुड्ड्याडी (फोन - ०२२/२८३४१८५५) किंवा श्री.अं.का.कुलकर्णी (फोन - ०२२/२६८४९३४१) यांच्याशी संपर्क साधावा. **- सेक्रेटरी**

****

अहमदनगर युनिट :

आपल्या अहमदनगर मुख्य शाखेतर्फे दि.७ नोव्हेंबर ०८ रोजी शहरातील सर्व पेन्शनर्सची एक बैठक मुख्य शाखेचे सहा.महाप्रबंधक डॉ.बी.डी.पवार यांचे पुढाकाराने आयोजित केली होती. या बैठकीस खास निमंत्रित सर्कल सेक्रेटरी श्री.लळिंगकर व पुणे झोनल सबसेंटरचे सेक्रेटरी श्री.चंद्रकांत कुलकर्णी व कमिटी मेंबर श्री.प्रमोद चाटे हे उपस्थित होते. सभेच्या सुरूवातीस दिवंगत सभासदांना श्रद्धांजली वाहण्यात आली. नंतर उपस्थित मान्यवरांचा सत्कार झाल्यावर अहमदनगर युनिटचे सेक्रेटरी श्री.चंद्रकांत गुजराथी यांनी आपल्या प्रास्ताविक भाषणात, निवृत्त कर्मचारी व कार्यरत कर्मचारी यांच्यात संवाद होऊन एकमेकांच्या अडचणी सोडविण्यासाठी अशा बैठका नियमितपणे व्हाव्यात अशी अपेक्षा व्यक्त केली. तसेच अहमदनगरस्थित कार्यरत व निवृत्त कर्मचाऱ्यांसाठी वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देण्यासाठी नोबल हॉस्पिटलशी टायअप् व्यवस्था लवकरात लवकर करण्याविषयी जलद हालचाली सर्व स्तरांवर कराव्यात अशी विनंती केली. तसेच बँकेस निवृत्त कर्मचाऱ्यांकडून ज्या कांही सहकार्याची अपेक्षा असेल ती पूर्ण करण्याचे आश्वासन सर्व निवृत्तांतर्फे दिले. या प्रसंगी श्री.लळिंगकर यांनी उपस्थितांना आपल्या पेन्शनविषयक प्रलंबित मागण्यांसंदर्भात असोसिएशन करीत असलेल्या प्रयत्नांविषयी माहिती दिली. तसेच नॉमिनेशन करण्याविषयी, इंटरनेट बँकिंग वापरासंबंधी आग्रहाचे प्रतिपादन केले. संवाद मासिकामार्फत तसेच वेबसाइटच्या माध्यमातून सभासदांशी संवाद साधून, असोसिएशन/ फेडरेशन आघाडीवरील ताज्या घडामोडींविषयी माहिती दिली जाते, त्याचा फायदा सभासदांनी करून घ्यावा असे आवाहनही त्यांनी केले. सर्वश्री चंद्रकांत कुलकर्णी, प्रमोद चाटे, ए.जी.कुलकर्णी व गोरे यांनीही याप्रसंगी आपले विचार मांडले. डॉ.पवार आपले मनोगत व्यक्त करतांना म्हणाले की बँकेच्या निवृत्त कर्मचाऱ्यांच्या परिश्रमांमुळेच बँकेने आपली प्रगती केली आहे याची जाणीव सर्वांनी ठेवणे आवश्यक आहे. त्याचबरोबर सध्याच्या परिवर्तनाच्या काळात परिस्थिती समजून घेऊन सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांकडूनही सहकार्याची अपेक्षा आहे. श्री.चंदू देशपांडे यांनी आभार मानतांना गतकाळातील हृद्य आठवणी सांगितल्या. स्नेहभोजनानंतर कार्यक्रमाची सांगता झाली. **- चंद्रकांत गुजराथी, सेक्रेटरी**

****

कोल्हापूर युनिट :

दि.१४ नोव्हेंबर २००८ रोजी संध्याकाळी कोल्हापूरातील हुतात्मा बागेत कोजागिरी पौर्णिमेनिमित्त स्थानिक सभासदांचा सहकुटुंब दुग्धपान व अल्पोपहाराचा कार्यक्रम झाला. यावेळी सुरूवातीला दिवंगत सभासदांना श्रद्धांजली वाहिल्यावर नूतन अध्यक्ष श्री.आर.जी.कुलकर्णी यांचे सर्वांतर्फे मन:पूर्वक स्वागत करण्यात आले. नंतर श्री.अरविंद नलवडे यांनी नेहमीच्याच शैलीत हसत-खेळत निरनिराळ्या हौशी कलाकार सभासदांकडून कार्यक्रम सादर केले. सौ.धनाले या सतत भजन-कीर्तनात दंग असतात. त्यांच्या सत्कारानंतरच्या आपल्या मनोगतात त्यांनी, संसारातून थोडे मोकळे झाल्यावर प्रभूनामसंकीर्तनातून साध्य झालेल्या मानसिक समाधाना बरोबरच आनंदी असण्याच्या स्वानुभवाचे कथन केले. यानंतर श्री.व सौ.कानिटकर आणि सौ.पोंक्षे यांनी मिळून आई-महालक्ष्मी भवानीचा गोंधळ सादर केला. नंतर सौ.सुषमा रमेश कुलकर्णी व सौ.अनुराधा बसरकट्टी यांनी आपल्या गोड आवाजात भावगीते सादर केली. तसेच सौ.सुषमा अशोक कुलकर्णी यांनी साभिनय भारूड सादर केले. श्री.जी.एन.जोशी यांनी पु,ल,देशपांडे व आचार्य अत्रे यांचेसंबंधीचे कांहीं विनोद सांगितले. अशा तऱ्हेने रंगलेल्या कार्यक्रमाचा आस्वाद सुमारे १०० सभासदांनी घेतला. या कार्यक्रमासाठी सर्वश्री एन.आर.कुलकर्णी, चित्रे, कवडे व करंबेळकर इ. कार्यकर्त्यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

- रमेश कुलकर्णी, अध्यक्ष

सोलापूर युनिट :

Annual General Meeting of Solapur unit

AGM of our Solapur unit was held on 20th October 2008 at Amphi Theatre, Solapur. About 135 members sere present. Shri.N.S.Ambuse, Asstt.Secretary, welcomed all the members. Shri.A.D.Jojare recited 'Isha-Stavan' in his melodious voice. Besides usual agenda items such as offering condolences to the deceased members, reading of report of unit's activities during the year, presenting yearly financial statements for approval, apprising of latest developments on Federation front etc. the following members were felicitated.

Shri.D.R.Bapat, who completed his 75 years of age, was felicitated at the hands of Shri.B.V.Kulkarni, President of the unit, by offering him a bouquet, shawl & coconut. Shri.D.R.Bendre & Shri.Shashikant Lavanis were felicitated for their winning first & third prizes respectively in the literary competition held by 'SAMVAD' last year. Shri.Lavanis was also felicitated for his meritorious contribution in the Marathi drama field as an Actor, Director and writer. Recently, he has written & published two books on one-act plays based on best literary works of well known Marathi writers. Shri.Subhash Javalekar was felecitated for his examplary social work in the field of 'Blood-Donation' at Barshi. Shri.Bandopant Patil, a teacher and poet & a member of Hindi Consultation Committee of Govt of India, New Delhi, who was special invitee, was felicitated at the hands of Shri.B.V.Kulkarni, President. Shri.Bandopant Patil presented his Hindi & Marathi poems which were liked and applauded by all the present. The meeting ended with vote of thanks by Shri.L.D.Jagtap and reciting 'Pasaydan' by Shri.Bendre.

-*-*-*-

रंगभूमी दिनाप्रीत्यर्थ सोलापूर येथे दि.५ नोव्हेंबर २००८ रोजी आपल्या सोलापूर युनिट व जवळीक या संस्थेतर्फे शशीकांत लावणीस यांचे नाट्यरूपांतरित सहा एकांकिका या पुस्तकाचा, त्याच बरोबर ह.मो.मराठे लिखित 'काळेशार पाणी' या पुस्तकाचा प्रकाशन सोहळा हुतात्मा स्मृती मंदीर, सोलापूर येथे श्री.शं.ना.नवरे व त्यांच्या सुविद्य पत्नी यांच्या उपस्थितीत पार पडला. यावेळी शन्नांची त्यांच्या अंतरंगातील अनेक पैलू उलगडून दाखवणारी मुलाखत सर्वांना खूप भावून गेली. श्री.लावणीस यांच्या पुस्तकाचेही छान स्वागत झाल्यावर त्यांच्या नाट्य क्षेत्रातील पुढील वाटचालीस सर्वांनी शुभेच्छा दिल्या.

- तम्मा पाटील, सेक्रेटरी

Congratulations !

Master Robin Rajesh Katyayani, grand son of Mr. B.R.Katyayani, our senior member from Aurangabad, has been rewarded as a STAR student (Super Terrific Absolutely Remarkable) by his school in Houston (Texas,USA) where his NRI parents are settled. Master Robin has made a noteworthy contribution to his school and has been chosen as school/student Ambassador by Australia for further education, as informed by Mr.B.R.Katyayani. Well done Robin and heartiest congratulations for your examplary achievement !! Wish you a bright future !!!

- Secretary

सखी

जे दिलासा देईल तुजला, ते गीत मी ठेवून जातो
आसवांनी चिंब ओला, काळ मी घेवून जातो
ते गीत मी ठेवून जातो ॥१॥

आलो कशाला ? नाही ठावे, जायचे कुठे ? ते ज्ञात नाही
सुखविणाऱ्या सौरभाचे, रोप सखये लावून जातो
ते गीत मी ठेवून जातो ॥२॥

का तुला सखये म्हणालो, काय नाते आपुले ?
काहीच का कळेना वळेना, काहूर हे घेवूनी जातो
ते गीत मी ठेवून जातो ॥३॥

पायरी ती राऊळाची, युगे किती सांगून गेली
त्या स्मृती हृदयात माझ्या, भाव मी ठेवून जातो
ते गीत मी ठेवून जातो ॥४॥

- दि.द.मानेकर,
नागपूर

Disease Detection at R.G.Stone Urology & Laparascopy Hospital

R.G.Stone, a super-speciality Hospital in Urology and Minimal Access Surgery is conducting a free disease detection camp at its Khar centre in Mumbai for State Bank of India employees and pensioners. This camp was inaugurated on 3rd November 2008 in the presence of honourable dignitories from State Bank of India and will be conducted till 31st January 2009.

Consultations and investigations to the diseases of Urinary stones, Gall Bladder stone, Enlarged Prostate and Gynaecological diseases worth Rs.4,000/- being conducted by eminent consultants of R.G.Stone Hpsoital absolutely 'free of charge'. The address of the hosiptal is :-

R.G.Stone Hospital Urology & laparascopy Hospital, 14th Road, Ahimsa marg, Khar (W), Mumbai-400052.

Urinary Stones :

Stones can be formed anywhere within the urinary tract i.e. within the kidney, urether (the tube draining urine from the kidney) or in the bladder. Urinary stones can be of various shapes and sizes.

The first symptoms of urinary stones is often sudden severe pain usually in the back and side of the kidney area, or in the lower abdomen. Other symptoms may include vomitting, blood detection in the urine, burning sensation while urination or sudden blockage of urine.

Any patient having any of the above systoms must immediately undergo a sonography which will perfectly diagnose the disease. Please remember that disappearance of pain doesn't mean that the stone has gone away. A sonography is a must.

On diagnosis, urinary stone can be treated safely by different techniques, depending upon size and location of the stone. Lithotripsy (ESWL) is a non-operative technique where stones are broken into small fragments by Electro-magnetic waves created by a machine called "LITHOTRIPTER" and those fragments are passed by over a period of time by urinating.

Endoscopic procedures like URS & PCNL are ideally suitaed for stones of large sizes and if their location is complicated.

Gall Stones :

The gall bladder is a pear shaped organ that rests under the liver. It stores the bile joice secreted by liver and contracts periodically to force the bile into the intestine.Please note that gall bladder has no role in the manufacturing of bile. It just stores the excess bile manufactured by the liver. Due to some chronic infection, the gall bladder walls get damaged resulting in the reduction or loss of contractile power leading to stagnation of bile and gall stone formation. Gall stones can occur to anyone but it is common in over-weight females of middle age.

People with gall stone may have problems of indigestion usually a rich & heavy meals. Acidity, nausea, vomitting and feeling bloated may be other complaints. Sometimes, there may be severe right side pain in the abdomen along with high fever. If there is a blockage of bile due to gall stones, then may get obstructive jaundice, which is a life threatening condition and may require emergency treatment.

Laproscopic Cholecystectomy, popularly known as 'Lapchol', has now become the treatment of choice for gall stone patients, where through small punctures laproscope is passed into the abdomen and gall bladder along with stones is removed. Removal of gall bladder doesn't cause any side effect, it is as good as removing tonsils or appendix.

Enlarged Prostate :

Prostate is a male sexual gland, present just below the bladder, surrounding the urethera. The prostate slowly starts to increase in size after the age of 50. In most of the conditions it is a benign growth, but as per international standards one must himself get checked for prostate cancer once every year after the age of 50 years.

The symptons of enlarged prostate are inability to urinate or difficulty in starting urine flow. Increased frequency of urine, especially at night, weak or interupted flow of urine. Inability to

completely empty the bladder with feeling or urgency.

Holmium Laser Enuclation of prostate or HOLEP is a latest technique used in the management of enlarged prostate. In this procedure a 550 micron fibre attached to a 100 watt Holmium Laser machine is used to remove obstructive prostate tissue and seal blood vessels. The enucleated gland is pushed into the bladder and then sucked out with the help of an equipment called a morcellator.

Holmium Laser treatment has many advantages over the conventional TURP procedure. In laser treatment any size gland can be operated upon, the operation procedure is almost bloodless and the incidence of complications like erectile dysfunction, urethral stricture and urine incontinuous are much less compared to TURP. Holmium Laser treatment is more safer option for high risk and elderly patients.

Gynaecological Diseases (Women related)

Diseases related to women reproductive organs i.e. uterus, tubes and ovaries like heavy periods, uterine fibroids, polyps, infertility, ectopic pregnancy, ovarian cysts, stress urinary incontinence, pain during periods or irregular cycles can be treated by Laproscopic Gynaecology or by key-hole surgery. Here tissue morcellation plays a very important role where multiple or huge fibroids or uterus need to be removed.

All laparoscopic procedures like URS and PCNL for urinary stones, LAO CHOL for Gall stones, Laproscopic hernia repair, Laprascopic appendixectomy, Holmium Laser treatment for enlarged prostate have overcome almost all the disadvantages of open surgery like hospital stay, severe blood loss needing blood transfusion, long ugly operative scar, prolonged recovery period or risk of hernia at scar site.

Conclusion :

Open surgery has no role left in the management of all the above mentioned diseases.

Following is a comparative Table of HOLEP & TURO.

	HOLEP	TURP
Hospital stay	24-36 hrs	4-7 days
Blood Transfusion	< 0.1 %	5-15 %
Catheter time	24-36 hrs	3-5 days
Erectile dysfunction	10 %	30 %
Post operative stricture	1 %	5-10 %
Gland size	upto 300 gms	< 70 gms
Bleeding tendency patients	Safe	Cannot treat

Free Medical Check up for SBI Pensioners

M/s R.G.Stone Urology and Laparoscopy Hospital, Khar, Mumbai have organized a medical camp for the staff and pensioners of the State Bank of India **free of cost** from 1st November 2008 at the undernoted address. The hospital will take Blood Tests, Urine Test, Full Abdomen Ultra Sonography, Pap Smear, Prostate Specific Antigen, Uroflowmetry and specialist consultation, all free of cost. (Total cost of tests, if charged, would have been about Rs.4,000/-) The camp is mainly for our members in and around Mumbai but outside members also would be entertained.

Those members who are interested should avail of the facility by fixing proir appointment with Ms.Sunita on Phone Nos.(022)26041395; 26043260; 26057805-06. The members who are approved for the tests should carry their identity card with them on the day of the test to facilitate matters. **The period of the Camp has been extended upto 31st January 2009.**

Camp Venue :
M/s R.G.Stone Urology & Laparoscopy Hospital
21-A, 14-A Road, Ahinsa Marg, Khar (W), Mumbai - 400052

- Secretary

Wishing
a Happy Christmas
&
Prosperous New Year
2009

j अजातशत्रू श्रेष्ठी

१४ ऑगस्ट २००८. आमच्या मित्रपरिवाराच्या दृष्टीने तसा काळा दिवसच. याच दिवशी आमचे परममित्र, कुटुंबातील जणू एक सदस्य श्री.सुरेश पतकी (कोल्हापूर) यांच्या निर्वाणाची अविश्वसनीय वाटणारी वार्ता कळली आणि धक्काच बसला. बातमी खोटी असावी असे वाटले. पण नियतीपुढे सर्वांनीच माघार घेतली. गेल्या ३०-३५ वर्षांच्या निकट सहवासाने आमच्या आठवणी जाग्या झाल्या.

त्यांच्या रूपाने एक चांगला माणूस, जणू आमचा आदर्शच आम्हाला सोडून गेला होता. अनेक दुर्मिळ स्वभाव विशेष श्री. पतकींच्या ठायी होते. थोडाफार भिडस्त, मितभाषी, सुस्वभावी, प्रेमळ सर्वांना हवाहवासा वाटणारा, आप्त स्वकीयांना आधार वाटणारा, कोणाशीही वैरभाव नसलेला असा हा आमचा मित्रश्रेष्ठ आम्हाला अनपेक्षितरीत्या सोडून गेला. सोलापूरच्या आमच्या मित्रपरिवारात श्री. पतकी हे थोडेफार वयाने ज्येष्ठ होते. अनुभवाने समृद्ध, नि:पक्षपाती, निगर्वी व नि:स्वार्थी. श्री. तम्मा पाटील त्यांना आदराने 'श्रेष्ठी' म्हणत. कोणाशीही बोलताना त्यांच्या विचारांची शब्दफेकीची एक मर्यादा होती. एक दर्जा होता. संताप अनावर झालेला अशा त्यांना मी कधीच पाहिले नाही. एखाद्या व्यक्तीविषयी राग, अनादर व्यक्त करण्यासाठी फक्त वेडा, मूर्ख या विशेषणांपेक्षा खालच्या दर्जाचे अपशब्द त्यांच्या जिव्हेवर कधीही आले नाहीत. तसे बार्शी हे त्यांचे मूळ गाव. सर्व पतकी कुटुंबीय उच्चशिक्षित व सुसंस्कृत, सर्व भावा-बहिणीत इतरत्र दुर्मिळ असणारी एकी, सामंजस्य व आपुलकीची आंतरिक प्रेमभावना आई-वडिलांच्या मृत्यूनंतर कुटुंबातील ज्येष्ठ व्यक्ती म्हणून सर्वांनाच त्यांनी मानसिक आधार दिला. 'दादा' म्हणून सर्वांनीही त्यांचा यथोचित मान ठेवला.

शाखा व्यवस्थापक असताना सर्वच ठिकाणी सर्वांच्या मदतीसाठी त्यांचे पाऊल सदैव पुढे असे. कर्मचाऱ्यांच्या अडचणींची वैयक्तिक-आस्थेवाईकपणे चौकशी करून त्यांना माणुसकीच्या भावनेतून योग्य ती मदत करण्यासाठी सदैव त्यांची धडपड असे. बँकेतील संपूर्ण नोकरी त्यांनी अतिशय प्रामाणिकपणे व जीव ओतून केली. त्यांचे कोणत्याही कामाचा पाठपुरावा करण्याचे कसब व सातत्य वाखाणण्याजोगे होते. बँकेतील काम असो, सरकारी किंवा निमसरकारी सहकारी, खाजगी संस्था असो, फोनवर बोलून प्रत्यक्ष भेटून ते कामाचा पाठपुरावा करीत. ज्या ज्या ठिकाणी त्यांचे पोस्टिंग झाले तेथे तेथे त्यांनी आपल्या स्वच्छ व निर्मळ स्वभावाने खूप लोकसंग्रह जमविला.

श्री. पतकी जात्याच तसे बुद्धिमान. CAIIB चुटकीसारखी पार केली. इंग्रजीवर तर त्यांचे जबरदस्त प्रभुत्व. या संबंधाने एक किस्सा आठवतो. स्टेशन रोड सोलापूर येथे क्लार्क म्हणून काम करताना स्टाफ युनियन व शाखाधिकारी यांच्यात तसा नेहमीच नैमित्तिक लेखी पत्रव्यवहार होई. युनियनचे पदाधिकारी श्री. पतकी यांच्याकडून तत्संबंधीचे पत्र बँकेचे नावे इंग्रजीत ड्राफ्ट करून घेत. ते पत्र वाचताना त्यावेळच्या शाखाधिकाऱ्यांना जवळ डिक्शनरी घेऊन बसताना आम्ही पाहिले आहे.

श्री. पतकींच्या बँकेतील नोकरीचा बराच काळ मराठवाड्यात गेला. उस्मानाबाद, लातूर, बीड, उदगीर इ. अनेक ठिकाणी त्यांनी आपल्या कामाची छाप पाडली होती. त्याचबरोबर सोलापूर, पुणे झोनल ऑफिस, पुणे ट्रेनिंग सेंटर येथेही अतिशय प्रामाणिकपणे व मार्गदर्शनपर काम केले. एक Thorrow Gentleman म्हणून सर्वांनाच परिचित असलेला आमचा परममित्र, बँकेतील वरिष्ठ मार्गदर्शक सहकारी, सर्वांना हवाहवासा वाटणारा शेजारी व एक संघटनप्रिय कार्यकर्ता याहीपेक्षा आमचा एक कुटुंब सदस्य म्हणून श्री. पतकींच्या जाण्याने आमच्या छोट्याशा विश्वात एक खोलवर पोकळी निर्माण झाली. माझ्या माता-पित्यांच्या निर्वाणानंतर मला-आम्हाला बसलेला हा धक्का शेवटपर्यंत आम्हाला हादरे देत राहील. ईश्वर त्यांच्या आत्म्यास सद्गती देवो.

- दत्तात्रय रामचंद्र बेंद्रे, सोलापूर

भ्रमणध्वनी : ९०११६८७६०१. दूरध्वनी : ०२१७-२३७३६०७

j घरचा वैद्य

अजून पेन्शन वाढ झाली नाही म्हणून लगेच आमरण उपोषणाला सुरूवात करू नका - चांगले शंभर वर्षे जगलात तर दुप्पट पेन्शन मिळेल - सकाळ-संध्याकाळ हा सरकारी चमचाभर काढा घ्या.

- मधुकर पालकर, पुणे

j पोस्टाची (ही) शोध पत्रकारिता !

मथळा वाचून दचकलात ?

आजचे जागतिकीकरणाचे युग तसा जीवघेण्या स्पर्धेचा काळ! मिडियाही त्याला अपवाद नाही. 'स्टोरी' साठी शोध पत्रकारिता अवलंबावी लागते. वेळप्रसंगी 'स्ट्रींग' ऑपरेशनही करावी लागतात; कधी खरी, कधी खोटी !

सांगायचे इतकेच की, ई-मेल, एस्.एम्. एस्., कुरीयर सेवा इ. च्या महास्फोटात पोस्ट खात्याचे धाबे दणाणले आहे ! काही पाश्चिमात्य देश तर चक्क त्याला मोडीत काढायला सरसावले आहेत.

परंतु आपले भारतीय पोस्ट खाते तसे चिवटही ! प्रतिकूल परिस्थितीतही ते अस्तित्वाची लढाई प्राणपणाने लढत आहे.

झाले असे की, परवा मला एक पत्र आले (पोस्टकार्ड). त्यावर माझा पत्ताच नव्हता. तरीही ते माझ्यापर्यंत सुखरूप पोहोचले.

विचारशक्तीला खूप ताण देऊन मी पुढील तर्काप्रत पोहोचलो. त्या पत्राच्या जागेत प्रेषक म्हणून 'स्टेट बँक पेन्शनर्स असोसिएशन'चा पुसटचा स्टँप मात्र होता. मला वाटते प्रेषकाच्या शोधासाठी पोस्टल कर्मचारी माझ्या असोसिएशनच्या कार्यालयात धडकले असावेत. मग त्यांनी त्यांचे आऊटवर्ड रजिस्टर चाळले असावे. प्रयत्नांती माझ्या नावापुढे डिस्पॅचरच्या 'डुलकी'ने पत्ता टाकायचा राहिला असावा. शेवटी एकदाचा मेंबर्स लिस्टमध्ये माझा पत्ता त्यांना गवसला असावा व ते पत्र मला पोहोचते केले गेले. (पटते का, पोस्टाचा लौकिक पहाता ?)

परिणामी माझ्या अंगावर मूठभर मांस चढले. क्षणभर मी स्वत:स celebrityसमजलो. ते काहीही असो. माझे पत्र तर मला मिळाले ! येत्या दिवाळीत भरपूर 'पोस्ट' देईन म्हणतो

अशी ही पोस्टाची शोध (पत्रावर नसलेल्या पत्त्याचा शोध) कारिता

खुलासा -

पोस्टाची क्षमा मागून अनवधानाने पोस्टाला दिलेली सगळी compliments मागे घेत आहे.

संबंधित पत्रावरील पत्त्याच्या ठिकाणी प्रेषकाने लावलेले माझ्या नावाचे स्टिकर पत्र deliver झाल्यावर निखळून पडले होते. त्यामुळेच माझा (गोड) गैरसमज झाला होता. शेवटी स्टीकरचा गम पोस्टाच्या खळीहून पातळ निघाला.

- शरच्चंद्र चौधरी,

A

३८ 'रेणुका' अयोध्यानगर, नाशिक - ४२२००६

दूरध्वनी : २४१४५९४१,

भ्रमणध्वनी : ९४२३९२५५१४

j निवृत्ती

धुंद रंगीन आयुष्य त्या दिवसांसारखे
पुन्हा व्हावेसे वाटते तरुण त्या दिवसांसारखे ।
कसे भरकन दिवस सरते ते तारुण्याचे
आता आयुष्यात नाही काही उरले त्या दिवसांसारखे ।
खूप गूढ कुतूहल होते त्या दिवसाचे
कशा सिनेमात पाहिले रम्य चित्रण त्या दिवसाचे ।
म्हणता म्हणता आयुष्यात तो क्षण आला
अन् हळुवार हातांनी तारुण्य फुलले त्या रात्रीचे ।
एका कळीचे मग फुलांत रूपांतर झाले
आयुष्य अचानक प्रौढपण बनून गेले ।
प्रत्येक गोष्ट करताना विचार समोर यायचा
हळुहळु नव्या आयुष्याशी मी समरस होऊन गेले ।
संध्याकाळी आयुष्याच्या आता हिशेब समोर येतो
खूपशा बेरजा वजाबाक्या पण दाखवून जातो ।
अन् मन त्यात कसे हरवूनच जाते
गेलेल्या तारुण्याचे गणित मनाला हळूच सलून जाते ।

- रमेश त्रिं. इंगोलीकर, अमरावती

दूरध्वनी : ०९२५-२६७१८८७.

जमलं बुवा एकदाचं !

कोणी एक वधुपिता । वरपित्याकडे आला ।
मुलगा तुमचा लग्नाचा का । चौकशी करता झाला ।।
जेव्हा पत्रिका छान जमली । तेव्हा स्वारी खूष झाली ।
मुलगी बघण्याचा कार्यक्रम ठरला । नवरा मुलगा दाखल झाला।।
मुलगी पाहिली, चहा झाला मुख्य मुद्दा पुढे आला ।
मुलगी आम्हांस पसंत आहे । वरपिता बोलून गेला ।।
मात्र एकच गोष्ट खुल्लम खुल्ला । सांगतो आहे तुम्हाला ।
मुलाला ऐकू येते फक्त एकाच कानाने ।
तरी पण मुलीला वागवेल मानाने ।।
वधुपिता म्हणाला,
फारच छान ! मोकळेपणाने सांगितले ।
आम्हालाही बरे वाटले ।।
मुलगा आम्हाला पसंत आहे ।
जोडा कसा छान शोभतो आहे ।।
फक्त एकच गोष्ट सांगतो तुम्हाला,
जरी दोन्ही कानांनी ऐकू येत नाही मुलीला ।
सांभाळून घेईल ती जरूर तुम्हाला ।।

- प्रभाकर गुपचूप, पुणे

j आप आगे बढो-हम आपके साथ है ।

यंदाच्या वर्षी आमच्या सोसायटीच्या 'सार्वजनिक गणेश मंडळा'वर माझी अध्यक्ष म्हणून एक मताने निवड झाली आणि सर्वांकडून माझ्यावर अभिनंदनाचा वर्षाव होत आहे असा भास झाला. शेवटचे एक निर्णायक मत आमच्या सौभाग्यवतींचे होते कारण आजपर्यंत सोसायटी -युनियन-असोसिएशन-फेडरेशन उपोषण, संप, सत्याग्रह, लढा, रेटा, घोषणा असले शब्द जरी कानावर पडले तरी त्यांना त्रास होत असे. माणसाने कसे तांबड्या भोपळ्यातील बियांप्रमाणे पोटातले पोटात मस्त गारव्यात जीवन जगावे. लढणारे लढतील, मिरवणारे मिरवतील, मरणारे मरतील, आपण याचे सोयरसुतक पाळू नये आणि मागण्या मान्य झाल्यावर सर्वांबरोबर आपल्याला पण फायदे मिळतीलच; मग त्यासाठी जीवाचा एवढा आटापिटा कशाला ? या थोर विचारसरणीच्या त्या होत्या. आता मात्र माझ्या वयाला पंचाहत्तर व आमच्या शुभमंगल विवाहाला पन्नास वर्षे झाली. यामुळे या वर्षीपासून आमच्या मंडळींना काहीतरी निराळे नावीन्यपूर्ण समाजकार्य करावेसे वाटत आहे. यालाच ग्राम्य भाषेत 'अंगात येणे' असे म्हणतात. तसे त्यांना वरचेवर होत होते; पण मीच नमते घेत असल्यामुळे कधी जमाव बंदी करावी लागली नाही. आमची सोसायटी म्हणजे एक म्युनिसिपाल्टी आहे. नाव 'एकता सहकारी गृह रचना मर्यादित' पण प्रत्यक्षात 'असहकारी गृह विवंचना अमर्यादित' हवे होते. कुणाचा कुणाला मेळ नाही. कोणालाही एक मिनिटभर वेळ नाही. सर्वांची अळीमिळी गुपचिळी, क्राँक्रीटच्या छपराखाली चार भिंतीत नि:स्वार्थीपणाचे पांघरूण पांघरून निर्जीव सांगाडे मतलबी हालचाल करीत होते. सोसायटी बाहेर एकमेकांस भेटल्यावर थोडेसे हसल्यासारखे करतात. काय कसे काय ? आज बरेच दिवसांनी दिसतोय अशी कोरडी चौकशी आणि सोसायटीचे आवारातच जर समोरासमोर दिसला तर या पाप्याची सावली अंगावर पडावयाला नको इतक्या लांब अंतरावरून दृष्टीआड. याउलट महिला मंडळाचे कार्य व त्यापुढे सोसायटीतील पोरटी काँग्रेस गवतात उगवलेल्या रानफुलांच्या रोपट्यासारखी सदा टवटवीत. सगळ्यांना सगळ्यांच्या घरातील घडामोडी, जोडाजोडी, भानगडी, बाराखडी प्रमाणे तोंडपाठ; प्रत्येकाच्या स्वयंपाकघरातील खिडक्या दूरचित्रवाणीप्रमाणे अखंड चालू असतात. तर दारोदारी काम करणाऱ्या मोलकरणी-मालकीणींना भ्रमणध्वनीप्रमाणे अखंड बातम्या देत असतात. वयात आलेल्या मुलामुलींच्या रहस्यकथा तुमच्या माझ्यात आडपडदा न ठेवता पडद्यावर दाखविल्या तर सगळी रेकॉर्डस् मोडली जातील. याउलट पुरुष वर्ग आयाळ नसलेला, दंतपंक्ती उठलेला, बोथट नखांचा, कुटुंब प्रमुखाचा शिक्का मारलेला, कशी काढली मी पंचवीस वर्षे या सोसायटीत आणि पन्नास वर्षे वैवाहिक बंधनात. परमेश्वरा स्वर्गात बसल्या बसल्या तू या गाठी मारल्या असतील तर सुरुवातीस त्या सजल्या व उमलल्या. तरुणपणी फुलल्या आणि वयोपरत्वे कोमेजल्या इतकेच. पण गळून पडल्या किंवा सुकल्या नाहीत ही तुझीच कृपा.

माझ्या मंडळींना मी पण काहीतरी भव्य दिव्य करून दाखवावे असे मनात होते. यामुळे त्यांच्या एका मतावर मी अध्यक्ष झाल्यामुळे त्या आपोआप अध्यक्षीणबाई होणार. सत्कार समारंभ होणार. बरोबरीने हिंडणार आणि समाजाला सहकाराचे डोस पाजणार याची मला खात्री होती.

अध्यक्ष झाल्याबरोबर एक चुणचुणीत छोकरा माझ्याकडे आला आणि 'काका-काका या वर्षी गणेशोउत्सव आपण दणक्यात साजरा करू या' म्हणून सांगू लागला- पहिल्यांदा आम्ही दहा दिवस गणपती बसवत होतो. सकाळ संध्याकाळ आरती, विविध कार्यक्रम, प्रसादाची रेलचेल व शेवटी विसर्जन. पण पुढे कळत नकळत काढता पाय टाकणारे सभासद जास्त झाले व शेवटी गणपती व मीच विसर्जनास जात होतो. दहा दहा हेलपाटे मारून एकजण एक रूपया सुद्धा वर्गणी देत नव्हता. एखादा चांगला सांस्कृतिक कार्यक्रम ठेवला तर सोसायटीचे अंगणात टाकलेल्या मंडपात न येता बेडरूममधील खिडकीतून ते आस्वाद घेणार. यामुळे सध्या मी मुख्य प्रवेश द्वाराजवळील 'ईन' या पाटीखालून सकाळी गणरायास आणतो आणि सायंकाळी 'आऊट' पाटीखालून विसर्जनाला घेऊन जातो. गणपती बाप्पा हे सगळं भरल्या पोटी उघड्या डोळ्याने बघतो आणि उंदराच्या पाठीवर बसून पृथ्वी प्रदक्षिणा घालण्यासाठी निघून जातो. देवबाप्पा म्हणतात सगळ्या जगात असे आहे. कामापुरते नाते आणि पुढारीपणासाठी मते. कोणी कोणाचे नाही. देशील ते माझे आणि उरेल ते पण माझेच. कार्य-कार्यकर्ता-कर्तव्य-क्रांतिकारक-कुलीन-कुलाचार-कुलप्रमुख हे सर्व शब्द त्यांचे शब्दप्रयोग आता शब्द कोशात टाका. निदान सहकार्यात सहभागी झालात तरी चालेल. तुमची नुसती उपस्थिती पण अगत्याची आहे. संवाद साधा - 'संवाद' वाचा - दिलेल्या सादास प्रतिसाद तरी द्या. पुष्कळ झाले. बालकाचे कीर्तन चालू होते. माझ्या गाढ निद्रेत विचारांचे नर्तन चालू होते. इतक्यात दारावरची बेल वाजली आणि अध्यक्षीणबाईंनी दार उघडले, ''अहो झोपलात काय ? ऑफिसच्या मुख्य कार्यालयासमोर आपल्या असंख्य मागण्या मान्य करून घेण्यासाठी आज निदर्शनाचा कार्यक्रम आहे. त्याला तुम्ही येणार नाही ?'' काही कार्यकर्ते विचारीत होते.

''हे आले असते, पण काल किनई ह्यांना एक-दोन वेळेस शिंक आली आणि घसा जरा खवखवतो असे म्हणाले. अहो मुंबईची पावसाळी हवा - लोकलमधील गर्दी व यांची सर्दी. उद्या अंथरूण

धरले तर ? मेडिकल कोटा पण संपलेला. तुम्हीच मुंबईहून परत आल्यावर काय काय झाले – कोण कोण भेटले – या महिन्यात ॲरिअर्स मिळतील का हे सांगा'!

माझ्या वतीने अध्यक्षीणबाईंनी समारोपाचे भाषण केले. मी परत तोंडावरून पांघरूण घेतले. गेल्या पन्नास वर्षात तिने माझी काळजी अशीच घेतली आणि पुढील पन्नास वर्षे अशीच घेणार याची खात्री. मग – सेवानिवृत्तांचा संघ, सभासदत्व, सभासदांच्या मागण्या, निवेदने, निदर्शने, भाषणे, उपोषणे कशाला ? मी अर्धवट झोपेत, तारे तोडीत होतो. मुलगा मात्र 'घालीन लोटांगण वंदीन चरण' म्हणत होता. तर मंडळी 'डोळ्यांनी पाहीन रूप तुझे' गुणगुणत दाराला परत कडी घालत होत्या, 'आप आगे बढो हम पीछे है ना ? फिकीर मत करो आगे बढो'– कुठून तरी आवाज आला.

– मधुकर पालकर, पुणे
१०२१/२२ सदाशिव पेठ, पालकर चेंबर्स,
नागनाथ पाराजवळ, पुणे ४११ ०३०.

j किमयागार

देवा, तू अजब जादूगार ।
आम्हा दाविसी अद्‌भुत किमया
जगी या अपरंपार ।।धृ।।
रोज सकाळी प्राचीवरती सूर्यबिंब हे फुले
दिवस जागवून सायंकाळी क्षितिजाखाली झुले ।।
अधांतरी हा प्रवास सगळा
नाही कुठे आधार ! ।।१।।
इवले इवले बीज कसे हे, मातीखाली रूजे
चटके खाई ग्रीष्माचे अन् शिशिरामध्ये थिजे ।।
परि कोंभ कोवळा अमृत प्राशुनि
होई गगनाकार ! ।।२।।
कित्येक आले, कित्येक गेले, जग हे अखंड चाले
पक्षी उडती, जलचर बुडती, कधी न उलटे झाले ।।
वाढे गर्दी लाखपटीने
परि नाही भूमिला भार ! ।।३।।
चैतन्याचे मळे फुलविते, हळुवार तुझी फुंकर
क्षणात त्याचे स्मशान होते, तू पाठ फिरवल्यावर ।।
पदोपदी जग रूप पालटे
जरि तूं निराकार ! ।।४।।

– गोविंद करमरकर, सांगली
दूरध्वनी : ०२३३-२३२०९११

टूरवेज
ॲड.

j नेत्रदान-दृष्टिदान-डोळे हवेत डोळे

२५ ऑगस्ट ते ८ सप्टेंबर हा पंधरवडा नेत्रदान पंधरवडा म्हणून साजरा केला जातो.

भारतात सुमारे २० लाख तर महाराष्ट्रात सुमारे तीन लाख नागरिक दृष्टिदाता मिळत नाहीत म्हणून अंधार भोगत आहेत. अजूनही आपल्याकडे नेत्रदात्यांचे प्रमाण कमी आहे. नेत्रदानाचा आकडा महाराष्ट्रात दरवर्षी ३५००० एवढा आहे. काही गैरसमजुती आणि नेत्रदानाविषयी अनास्था यामुळे आपलेच लाखो बांधव अंध:कारात आयुष्य कंठत आहेत. आपण त्यांच्या आयुष्यात प्रकाशाचा किरण देऊ शकतो.

महाराष्ट्रात नेत्रदानाबाबत जनजागृती मोहीम सुरू असली तरीही मागणीच्या प्रमाणात उपलब्धता अत्यल्प असल्याने डोळ्यांची तीव्र टंचाई भासत आहे. त्यातूनच अपघातामुळे मृत्युमुखी पडणाऱ्यांचे डोळे सक्तीने काढून घेण्याचा कायदा करण्याची गरज पुढे येत आहे. श्रीलंकेमध्ये डोळे ही राष्ट्रीय संपत्ती मानून मृत्यूनंतर काढून घेतले जात असल्याने देशांतर्गत गरज भागवून ते डोळे निर्यात करू शकतात.

मरणोत्तर नेत्रदानाचा संकल्प केलेला असूनही नातेवाईकांकडून त्याचे पालन केले जात नाही. नेत्रदानाविषयी वस्तुस्थिती समजून घेतली तर असे गैरसमज दूर होऊ शकतील.

या जन्मी नेत्रदान केले तर पुढच्या जन्मी आंधळेपणा येतो असाही एक गैरसमज काही अंशी आहे. या जन्मी केलेले पुण्य पुढच्या जन्मी उपयोगी पडत असेल तर नेत्रदानासारखे श्रेष्ठदानाचे पुण्य वाया कसे जाईल ?

नेत्रदान हे सर्व जाती धर्म विचार पद्धतीमध्ये श्रेष्ठ समजले जाते मग असे श्रेष्ठ दान केवळ गैरसमजुतीमुळे टाळणे योग्य होईल काय ?

नेत्रदानाबाबत सरकारी स्तरावर जनजागृती मोहीम राबविण्यास सुरवात झाल्याने त्याचा चांगला परिणाम झाला आहे. महाराष्ट्रात २००२ मध्ये पाच हजार डोळे मिळायचे. सध्या आकडा ३५ हजारावर गेला आहे. कुठलीही चळवळ रुजायला वेळ लागतो. विविध सामाजिक घटकांमध्ये रक्तदानाबाबतही अशीच नैराश्याची भावना होती. रक्तदानाची चळवळ रुजायला किमान पन्नास वर्षाचा कालावधी जावा लागला. समाज धुरीणांनी केलेल्या मशागतीमुळे महाराष्ट्रासारख्या पुरोगामी राज्यात समाजोपयोगी गोष्टी खूपच लवकर रुजतात. फक्त कुणीतरी सुरवात करण्याची गरज असते.

कायदा करण्याच्या दृष्टीने होत असलेले विचारमंथन हा नेत्रदान चळवळीचा शुभारंभ ठरेल असा विश्वास वाटतो.

नेत्रदान-दृष्टिदान :-

जगातील एकूण १० कोटी अंध व्यक्तींपैकी २० टक्के अंध भारतात आहेत. कुपोषण, 'अ' जीवनसत्त्वाचा अभाव, डोळ्याला मार लागल्यामुळे, कचरा गेल्यामुळे, रसायन उडाल्यामुळे तसेच गोवर, कांजण्यांमुळे डोळ्यात टीक पडल्यामुळे दृष्टी गमावल्यांची संख्या २० लाखांपर्यंत आहे. अशा व्यक्तींना नेत्ररोपणाने दृष्टिलाभ होऊ शकतो. आज आपल्या सुजलाम् सुफलाम् देशात नेत्र रोपणाचे प्रमाण फक्त दोन हजार (दोन टक्के) आहे. या आकडेवारीवरून आपल्या लक्षात येईल की नेत्रदानाची किती गरज आहे. पण हे नेत्र येणार कुठून ? ते आपणच दिले पाहिजेत. मृत्यु हा प्रत्येकाला आज ना उद्या येणारच आहे. ज्या नेत्राने आपण जन्मापासून मृत्यूपर्यत हे सुंदर जग पाहिले ते आपले नेत्र मृत्यूनंतर मातीमोल होऊ देऊ नका. त्याच आपल्या दोन डोळ्यांनी मृत्यूनंतर दोन अंधांना जग पाहण्याची संधी द्या. डोळे मिटून थोडा वेळ असं समजा की आपण नेत्रहीन आहोत. काय अवस्था होईल आपली ? पण ज्यांचे जीवनच अंध:कारमय आहे त्यांचे काय याचा विचार करा.

नेत्रदान म्हणजे काय ?

मृत्यूनंतर ताबडतोब आपले डोळे नेत्रपेढीस दान करणे म्हणजे नेत्रदान. नेत्रदान मृत्युपूर्व करता येत नाही. मृत्यूनंतर ताबडतोब नेत्रपेढीस कळविल्यास चार तासांच्या आत डोळे काढून घेतले जातात. नेत्रपेढीचे कर्मचारी घरी येऊन डोळे काढून नेतात.

नेत्रदानाची इच्छा असल्यास काय करावे ?

नेत्रदानाची इच्छा असल्यास तसे इच्छापत्र मृत्यूपूर्वी नेत्रपेढीत भरून देता येते. जवळचा नातेवाईक आणि फॅमिली डॉक्टरांच्या सह्या घ्याव्या लागतात. जवळचा नातेवाईक शक्यतो मुलगा किंवा मुलगी असावेत. कारण मृत्युसमयी मुलगा व डॉक्टर हे उपस्थित असतात. ते नेत्रपेढीस कळवू शकतात. परंतु नेत्रदान इच्छापत्र भरले नाही तरी मृत्यूनंतर नातेवाईकांनी तशी इच्छा प्रदर्शित केल्यास डोळे काढून घेतले जाऊ शकतात. नेत्रदान मृत्यूनंतर चार तासांचे आत करावे लागते.

डोळे काढल्यावर मृत शरीरास विद्रुपता येते का ?

डोळे काढल्यावर पापण्या अशा रीतीने शिवल्या जातात की मृत व्यक्तीच्या चेहऱ्यास विद्रुपता येत नाही.

नेत्रदान सुलभ व्हावे या दृष्टीने नेत्रदात्याच्या नातेवाईकांनी काय काळजी घ्यावी ?

१) ताबडतोब नेत्रपेढीस कळवावे. फोनवरून कळविताना घरचा पूर्ण पत्ता, जवळची खूण, फोन असल्यास फोन नंबर द्यावा. मृत्यूचे कारण व केव्हा मृत्यू झाला ते कळवावे.

२) डॉक्टरांकडून मृत्यूचे प्रमाणपत्र घ्यावे कारण मृत्यूचे प्रमाणपत्र असल्याशिवाय डोळे काढून घेतले जाऊ शकत नाहीत.

३) मृत शरीराचे डोळे बंद करून त्यावर बर्फ किंवा थंड पाण्याच्या पट्ट्या ठेवाव्यात. अँटीबायोटिक थेंब घालणे असल्यास डोळ्यात घालावेत.

४) खोलीतील पंखा किंवा एअरकंडिशनर बंद करावा.

५) डोक्याखाली उशी ठेवावी.

कोणाचे डोळे काढून घेतले जात नाहीत ?

मृत व्यक्तीस काही ठराविक विकार असल्यास डोळे काढून घेतले जात नाहीत. ते विकार पुढीलप्रमाणे आहेत.

१) रेबीज २) एड्स ३) व्हायरस ४) एन्केफेलायटीस् ५) धनुर्वात ६) पसरलेला कर्करोग ७) सिफिलीस ८) गॅस गॅंग्रिन ९) रक्तात पू येणे १०) कुष्ठरोग ११) विषबाधेमुळे किंवा पाण्यात बुडून आलेला मृत्यु १२) काचबिंदू १३) डोळ्याचे पारदर्शक पटल खराब असणे.

डोळ्याला चष्मा/मोतीबिंदू असल्यास नेत्रदान करता येते का?

चष्मा किंवा मोतीबिंदू असलेल्या व्यक्तींना नेत्रदान करता येते. नेत्रदानास वयाचे बंधन नाही. कोणीही नेत्रदान करू शकतो.

काढलेल्या डोळ्याचा विनियोग कसा केला जातो ?

डोळे काढून आणल्यावर नेत्रपेढीत या डोळ्यांची तपासणी केली जाते. डोळ्यातील पारदर्शक पटल चांगले असल्यास ते नेत्ररोपणासाठी वापरले जाते. डोळे नेत्ररोपणास योग्य नसल्यास त्यांचा नेत्रसंशोधनासाठी उपयोग केला जातो.

नेत्ररोपण म्हणजे काय ?

डोळ्यातील पारदर्शक पटल अपारदर्शक झाल्यामुळे अंधत्व आले असल्यास हे अपारदर्शक पटल काढून नेत्रदानातून मिळालेले पारदर्शक पटल त्या जागी बसविणे म्हणजे नेत्ररोपण. संपूर्ण डोळा रोपण करीत नाहीत.

नेत्ररोपण केलेल्या डोळ्याने मृत व्यक्तीने पाहिलेल्या वस्तु दिसतात का ?

डोळ्याची रचना पाहिली असता ती कॅमेऱ्याप्रमाणे असते. कॅमेऱ्याचे भिंग बदलले तरी समोर असेल तसाच फोटो येतो. त्याप्रमाणे नेत्ररोपणानंतर जे समोर असते तेच दिसते. नेत्रदात्याने पाहिलेल्या वस्तूंचा त्यात काही संबंध येत नाही.

नेत्रदानास कायद्याने बंधने आहेत का ?

कायद्याने नेत्रदानास पुढील बंधने घातली आहेत.

१) नेत्रदान ऐच्छिक असावे.

२) मृत्युपूर्व नेत्रदान करता येत नाही.

३) मृत्यूचे प्रमाणपत्र असल्याशिवाय डोळे काढू नयेत.

४) कोणाचे डोळे कोणास बसविले यासंबंधी गुप्तता राखावी.

- अनिल खाडिलकर

मरावे परि नेत्ररूपी उरावे

पुण्यातील नेत्रपेढ्यांचे दूरध्वनी :

भारती हॉस्पिटल नेत्रपेढी (विस्तारित क्रमांक - ११४)	:	२४३७२७८९
दीनानाथ मंगेशकर हॉस्पिटल नेत्रपेढी	:	६६०२३०००
----- '' ------	:	४०१५१०००
----- '' ------	:	४०१५१०७८
जनकल्याण नेत्रपेढी	:	२४४४९५२७

ह्याविषयी अधिक माहितीसाठी किंवा काही मदत लागल्यास कृपया खालील ठिकाणी संपर्क साधावा.

अनिल खाडिलकर
'धनश्री' २४, स्टेट बँक कलारंग सोसायटी,
पटवर्धन बाग, एरंडवणे, पुणे - ४११ ००४
दूरध्वनी : २५४४०८५१. भ्रमणध्वनी : ९८५०९८४०४५

विनोद सम्राट आचार्य - प्र.के.अत्रे

शुभ-अशुभ वैचारिक खेळात (तेरा) आकडा 'अशुभ' मानला जातो. आ.अत्रे यांच्या जीवनात १३ ता. महत्त्वाची ठरते. ते १३ जूनला वारले व १३ ऑगस्ट त्यांचा जन्मदिन. गंमतीने असं म्हणता येईल की ते आधी वारले मग जन्मले. यातील विनोद सोडला तर असे दिसते की आ.अत्रे विनोद घेऊनच जन्मले.

सर्वसामान्यांच्या, सर्व दर्जाच्या, सर्व वर्गाच्या समाजात ते वावरले. दारिद्र्यापासून श्रीमंतीपर्यंत सर्व सुखदु:खे, हालअपेष्टा, मान-अपमान त्यांनी पचविले. आपल्या जीवनानुभवातूनच त्यांनी विनोदी वाङ्‌मयनिर्मिती केली. समयसूचकता, हजरजबाबीपणा, स्पष्टवक्तेपणा, खेळकर खोडकर दिलदार वृत्ती, प्रांजलता हा त्यांच्या विनोदाचा पाया होता. त्यांच्या जिभेवर विनोद जणू नाचायचा. सामाजिक जाणीव, समाज सुधारण्याची जबरदस्त इच्छाशक्ती यासाठीच त्यांनी आपल्या वाणीने आणि लेखणीने साऱ्या महाराष्ट्राला सतत १०/१५ मि.नॉनस्टॉप पोटभर खळखळून हसायला शिकविले.

नीरस आयुष्याला जीवनाच्या सर्वच टप्प्यात संजीवनी देणारे आ.प्र.के.अत्रे यांचे विनोदी साहित्य आजच्या २१ व्या शतकात सुद्धा प्रेरणादायी ठरते.

- अशोक शिवराम कुलकर्णी,
नागाळा पार्क, कोल्हापूर
फोन :- २६६०४१८

MEMORIES OF GOA LIBERATION DAY

I was 17 years old when Goa was liberated on 19th December 1961. After arrival at my school (Loyola H.S.) in Margao that morning by "carreira" (mini-bus) as usual, I was surprised to see a completely deserted look everywhere in Margao city. With no hope of transport of any kind, I walked from Margao to my village in Verna, nearly 15 kms. All along the road, I could hear occasional bursts of AKF guns at a distance, loud explosions of bomb blasts that were kept by the Portuguese at strategic bridges and culverts to slow down the advances of Indian army.

The Portuguese dictator Salazar had given standing orders to the last Governor of Goa "Goa ninguem conquistara, por si acabara" i.e. in case of defeat (Goa will not be conquered by anyone, will perish on her own). Fortunately for us, the last Governor was a good hearted and understanding man. He disobeyed the orders and surendered to Indian authorities on 18.12.1961. In the meanwhile, the anti-aircraft fire was from the only Portuguese warship "Afonso de Albuquerque" that was at anchor in Mormugoa Harbour. By their historical traditions, it refused to surrender inspite of ceasefire and white flags everywhere. The warship took shelter among other commercial ships lying in the Harbour. Its vigorous firing at the IAF aircrafts zooming overhead posed danger to the Indian Army about to enter and spread out at installations overland, besides endangering other commercial ships around it. The Indian Task Force at Delhi had given orders to capture it intact. But due to this nuisance value that it created to the Indian authorities, Indian frigates "Betwas", "Beas" and INS Cauvery engaged it giving final warning shots asking "Afonso de Albuquerque" to surender. The reply was only desperate gunfire after gunfire. Having been mauled and after some casualties on its board, it gave up the fight. The Indian Navy boarded the frigate on 21.12.1961. It was repaired and refloated on 10.03.1962, auctioned for scrap in June 1965 for Rs. 7.71 lacs only.

Only one Portuguese Bank was operating its branches in Goa i.e. Banco Nacional Ultramarino (B.N.U.) of which State Bank of India is the successor. Apprehending ground realities and under Orders, B.N.U. shifted entire pawned gold ornaments to Lisbon in time. However, the full stock of Portuguese currency notes from B.N.U. chests was ordered to be burned with kerosene. In the confusion, those of the staff who were assigned duties of burning the notes, whether they burned the entire lot, is a mystery. Such opportunities are rare.

- Isac Hilario Dias
Panji, Goa

****

स्वागत : 'आपले सण आणि आयुर्वेद'

आपले सभासद श्री.मनोहर शंकर जोशी (नाशिक) यांचे चिरंजीव वैद्य मनीष जोशी यांनी लिहिलेले 'आपले सण आणि आयुर्वेद' हे पुस्तक वाचनात आले. पुस्तक फक्त ६४ पानांचे आहे. पण भरपूर माहिती आहे. आपण ज्या जगात पर्यावरणात वावरतो त्याचा आणि कालचक्राचा म्हणजे उन्हाळा, पावसाळा व हिवाळा याचा त्याचबरोबर उपलब्ध असणाऱ्या औषधींचा पूर्ण विचार करूनच आपले सण प्रचारात आले. दसरा, पाडवा साजरा करताना पक्वान्ने झोडली जातात. पण शरीरस्वास्थ्य सांभाळण्यासाठी पथ्ये पाळावी लागतातच, हे खरे आहे. तसा शारीरिक स्वास्थ्याबरोबर मानसिक स्वास्थ्याचा विचार आवश्यक असतो. आयुर्वेदात हे सारे कसे आले आहे याचा परिचय या पुस्तकात करून दिला आहे. साधे पाणी (वॉटर) पण त्याचे दिव्यजल व भौमजल, पुन: त्यांचे आठ उपप्रकार व गुणधर्म यांची माहिती मनोरंजक आहे.नित्य वापरातील चणे फुटाणे पण ते केव्हा कसे खावेत हे वाचणे आवश्यक. वर्षातील अकरा प्रमुख सण पर्वकालांची सांस्कृतिक माहितीही दिली आहे व त्या त्या ऋतूंमधील विधी निषेधांची माहिती आपणास व कुटुंबीयांना असणे आवश्यक म्हणून हे पुस्तक केवळ वाचनीय नव्हे तर संग्राह्यही आहे. वैद्य मनीष जोशींचे अभिनंदन.

– **श्रीधर वि.सहस्रबुद्धे**, पुणे

औषध

रूग्ण : डॉक्टर मला सकाळी उठल्यावर लगेचच सर्दी पडसे खोकला याचा त्रास होतो.

डॉक्टर : तुम्ही उठल्याबरोबर सकाळी एक ग्लास कोमट पाणी पीत चला.

रूग्ण : ते मी रोजच घेतो. एवढेच की माझी पत्नी त्याला चहा म्हणते.

– **गोपाळ वि.मुळे,** फोन नं. २४२३०७१

✻ प्रतिक्रिया ✻

'संवाद' दिवाळी विशेषांक फार आवडला. 'बदली' ही प्रभाकर गुपचूप यांची विनोदी कथा फार आवडली. त्याचप्रमाणे श्री.पी.के.देवधर यांचे चौकटीतील विनोदही फार आवडले. जाने.२००६ पासून ते दिवाळी अंकांपर्यंत 'संवाद' मधील त्यांच्या आणि इतरांच्या विनोदाने एक प्रकारचे हेल्थ टॉनिक मिळाले. त्यांची किंमत होऊ शकत नाही.

- सुरेश गोपाळ काटनेश्वरकर, नांदेड

✻✻✻✻✻✻

मला 'संवाद' नेहमी वेळेवर मिळतो व तो मन:पूर्वक वाचून माझा आनंद द्विगुणित करतो. आपल्या पेन्शनर समाजात कोठे काय चालते, त्यांच्या मुला-मुलींचे प्रावीण्य ह्या सर्वांचा त्यात उल्लेख असतो. जोडीला श्री.प्रभाकर गुपचूप व श्री.पी.के.देवधरांचे हास्य फवारे व अनेक पेन्शनर बंधु भगीनींचे लेख, कविता असा सुंदर संगम असतो. आम्ही फक्त प्रेमाने वाचण्याचे काम करतो. आपण मात्र त्यामागे खूप कष्ट घेत आहात. धन्यवाद. आमचा 'संवाद' असाच चंद्र-सूर्य असेपर्यंत वाटचाल करो हीच देवाशी प्रार्थना.

- अशोक द. बुटाला, पवई, मुंबई

✻✻✻✻✻✻

'संवाद' मासिक दर महिन्याला अगदी वेळेवर मला मिळते. त्याबद्दल अत्यंत आभारी आहे. 'संवाद' कधी येतोय याची अगदी उत्सुकता लागलेली असते. त्यातील कविता, लेख, विनोद अप्रतिम असतात. प्रवास वर्णन तर अवर्णनीय असते, ते वाचताना अक्षरश: तो देश प्रांत साक्षात डोळ्यांसमोर येतो. घरबसल्या त्या देशाची सर्व माहिती मिळते. जे आपले असोसिएशनचे लोक जाऊन आले त्यांचे अभिनंदन. 'संवाद' मासिकाने प्रत्यक्ष संगळ्यांशी संवाद साधला असे वाटते.

- **श्रीमती शालिनी कानडे**, कल्याण

✻✻✻✻✻✻

आपला, आमचा व सर्वांचा 'संवाद' चा दिवाळी अंक एकदम उत्कृष्ट आहे व तो उच्च पातळीवरील वाङ्मयीन अलंकार आहे. त्याबद्दल सर्व लेखक, कवी, विनोदवीर सर्व संपादकीय मंडळाचे अभिनंदन. कोरेगावच्या सुहास बोकील यांनी आचार्य अत्र्यांच्या वाङ्मयाचा झेंडा अटकेवार फडकविला त्याबद्दल त्यांचे अभिनंदन. तसेच श्री.अरविंद नलवडे यांची लाखाची गोष्ट, श्री प्रभाकर कानिटकर यांची 'माझे जीवन गाणे ' ही कविता, श्री.पी.के.देवधर यांचे विनोद उल्लेखनीय आहेत. तसेच श्री.क्रांतिसेन आठवले यांचा -'तेजाचे पूजक आम्ही' हा दीपावलीवरील लेख म्हणजे वाङ्मयाचा उच्च पातळीवरील अविष्कार आहे.

- **सिताराम तेरवाडकर**, सांगली

'संवाद'चा नोव्हेंबर अंक वाचला. पृष्ठ क्रमांक २१ वर 'साखरेचे खाणार त्याला..' वाचले. विवेक ठाकुर, दादर(मुंबई) ह्यांच्या अभिरुचिहीनतेची खात्री पटली. असे साहित्य संपादकीय नजरेतून कसे सुटले ह्याचे आश्चर्य वाटले. असे यत्ता सोडून लिहिलेले साहित्य छापून 'संवाद' च्या प्रतिष्ठेला धोका संभवतो. कृपया नोंद घ्यावी.

- अ.ल.देशपांडे, अमरावती

✻✻✻✻

'संवाद-दिवाळी विशेषांक' भरमसाट किंमतीच्या दिवाळी मासिकांपेक्षा फारच दिमाखदार व छान वाटला.

✻ संपादकीयांतून सर्व समजले.

✻ बुटालांबरोबर बाकीच्यांच्या बायकाच बघत बसलोय.

✻ आरशाने आपले अंतरंग अचूक ओळखलेत.

✻ पावसाची प्रत्येक प्रसंगाची पडझड प्रत्यक्ष पाहिली.

✻ जीवनगाण्याने जीवनाची जान जागवली.

- प्र.गो.काणेकर, कोथरूड

✻✻✻✻✻✻

दरमहा उत्सुकतेने प्रतीक्षा असलेला 'संवाद' चा नोव्हेंबर २००८ चा अंक मिळाला. सेवानिवृत्तांच्या जिव्हाळ्याच्या सर्वच बाबींना योग्य तो न्याय देणारे सर्वस्पर्शी लिखाण, उत्कृष्ट संपादकीय इ. सर्वच दाद देण्यासारखे आहे. मुंबई झोनल सब-सेंटरच्या वार्षिक सभेचे इतिवृत्त हे केवळ इतिवृत्तच नसून, संघटनेच्या शीर्षस्थ नेतृत्वाने सभेच्या माध्यमातून आपले प्रश्न बँक व्यवस्थापनासमोर मांडून त्याचा पाठपुरावा कसा योग्य दिशेने होत आहे याची जाणीव सर्वसामान्य सभासदांना करून दिली आहे. श्रीमती सरिता आवाड यांचे **Pure Banking & nothing else.....** मनाला चटका लावून गेले. पण हे प्रकटन सध्या जे **Pure Banking** च करताहेत त्यांचेपर्यंत कसे पोहोचणार ?

- अविनाश निमदेव, अमरावती

✻✻✻✻✻✻

'संवाद' चा नोव्हेंबरचा अंक मिळाला. श्री. आठवले यांचे संपादकीय मनापासून भावले व रूचलेही. 'संवाद' गृहपत्रिकेवरील चार ओळी मला खूप आवडतात. 'मना मनांचा मेळ जुळावा....' व पटकन ज्ञानेश्वरांच्या पसायदानातील ओळ आठवते - 'भूतां परस्परे जडो मैत्र जीवांचे ।'

'संवाद'ची वाटचाल दिवसेंदिवस चढत्या क्रमाने होवो ही इच्छा !

- सौ. वर्षा शरद जोशी,

डोंबिवली पूर्व

सांगलीचा 'व्ही.आर.एस. कट्टा'

सांगलीत स्टेट बँक परिवारातल्या प्रत्येकाची बित्तंबातमी देणारा व सर्वांना सहकार्याचा हात देणारा 'व्ही.आर.एस. कट्टा' म्हणजे सांगलीच्या विश्रामबाग परिसरातील 'विनायक बेकर्स' (प्रो.श्री.विठ्ठल कट्टी.) श्री.विठ्ठल कट्टी यांनी स्टेट बँकेतून निवृत्त होण्यापूर्वीच 'विनायक बेकर्स व जनरल स्टोअर्स' हे दुकान मुलांसाठी म्हणून सुरू केले. आता ते सेवानिवृत्त होऊन ६ वर्षे झाली आहेत. ते स्वत: व्ही. आर. स्कीममधून निवृत्त झाले आहेत. मुलगा व ते स्वत: दोघे मिळून व्यवसाय करतात.

कोण परदेशी गेले ? कुणाला नातू झाला ? कुणाची ७५ वर्षे पूर्ण झाली ? कुणाला पणतू झाला ? कोण आजारी आहे ? अशा सर्व प्रश्नांची उत्तरे देणारे व सर्व तऱ्हेच्या बातम्यांचे चॅनेल म्हणजेच हा व्ही.आर.एस्. कट्टा.

इथे येण्याठी मुक्तद्वार आहे. कुणीही येऊ शकते. नाव नोंदणी करावी लागत नाही. स्टेट बँकेचे सांगली मिरज परिसरातील सर्व सेवानिवृत्त (व्ही.आर.एस.) कर्मचारी व इतर सरकारी कार्यालयातील सेवानिवृत्त यांची कायम इथे वर्दळ असते. सकाळी ७ पासून रात्री १० पर्यंत आपापल्या सवडीने लोक भेट देत असतात. त्यामुळे लग्नाच्या आमंत्रण पत्रिका देणे, इतर कार्यक्रमांच्या आमंत्रण पत्रिका व निरोप देणे ही कामे सुलभरित्या होतात.

स्टेट बँकेच्या पे इन स्लीप्स, पेन्शन सर्टिफिकेट फॉर्म्स, सर्व तऱ्हेची मोड इथे केव्हाही हजर असतात.

२४ तास टी.व्ही सुरू असल्यामुळे कायम क्रिकेट मॅचेस, ब्रेकींग न्यूज, राजकीय गप्पा अगर कोणत्याही विषयांवरील चर्चा इथे चालू असते. कायमस्वरूपी ५/६ खुर्च्या असतात.

श्री.विठ्ठल कट्टी या कट्ट्याचे आधारस्तंभ आहेत. तो सर्वांना नवस न करता पावणारा विठ्ठल आहे. आमचा सावळा विठ्ठल पंढरपुरात नाही तो तर सांगलीतच आहे.

६३ व्या वयातही चपळ, अतिउत्साही, लोकांना आपणहून बोलावणारा, ओळख करून घेणारा व त्यांचे प्रश्न सोडविणारा विठ्ठल केव्हाही हसतमुख चेहऱ्याने सर्वांचे स्वागत करतो. ज्याला जीवनाचा कंटाळा आला आहे अशा माणसाला इथे आणखी जगावेसे वाटेल.

सर्वश्री तेरवाडकर, सी.ए.कुलकर्णी, दिलीप वैद्य, गलगली, सूर्यकांत साठे इथे हमखास असतात. त्यांच्या खुर्च्या राखीव आहेत. स्टेट बँकेतील इतरही (व्ही.आय.पी) मंडळी वरचेवर येत असतात. सांगलीचे श्री.श्रीधर सहस्त्रबुद्धे सध्या पुण्यात असतात तेही सांगलीला आले की आवर्जून भेट देतात व सर्वांशी संवाद साधतात.

आपणा सर्वांनी एकदा अवश्य भेट द्या. आपले स्वागत होईल. आपला दिवस आनंदात जाईल. आपले प्रश्न सुटतील.

– सिताराम तेरवाडकर, सांगली

दूरध्रमण – ९४२२०४१५०४

H ये ना चिमण्या...

ये ना चिमण्या, उभी मी तुजसाठी येथे ।
कातरवेळ झाली, झणी ये ना रे कुशीत ।
चल तुळशीस लावू मंद सांजवात ।
मम पदराशी खेळत ये रे दुडदुडत ।।१।।

ये ना एकदा, सांग वेड्या या मनाला ।
गेलास तू पुन: परतुनी येण्याला ।
चिमण्या ये ना वाट पाहे तुझी आई।
तुजवीण छकुल्या, माझे येथे कुणी नाही ।।२।।

का रे तुझ्या-माझ्यात हा भयाण काळोख ।
हात सुटोनी तू गेलास सोडून चिमुटराख ।
आता वाटे द्यावे फेकून हे जीवन ओझे ।
यावे तुझ्याकडे तेथे, जेथे चैतन्य विराजे ।।३।।

काळा ने मलाही माझा बाळ राही जेथे ।
मम प्राण नेलास ना, मग देह कां रे येथे ? ।
भेटवी रे लेकराला, विनवते तुला माय ।
माझ्या बाळावीण आता जगी माझे उरे काय ? ।।४।।

– **वसुधा ठाकुर**, दादर (मुंबई)

खर्चिक

काशिनाथ आपल्या मित्राला सांगत होते.

'माझी बायको हल्ली सतत पैसे मागत असते. परवा तिने आठशे रूपये मागितले, काल चारशे तर आज दोनशे रूपये मागितले.

'अरे बापरे, वहिनी बऱ्याच खर्चिक आहेत वाटतं ? तुला त्यामुळे मोठी आर्थिक झळ सोसावी लागत असेल.' मित्र म्हणाला.

'छे छे ! तिने मागितले खरे. पण मी दिलेत कुठे ? काशिनाथ म्हणाला.

– पी.के.देवधर, पुणे

******

बायको परत नको

कुणीतरी आपल्या गाडीचा पाठलाग करतो आहे असे वाटल्याने बाबूने आपल्या गाडीचा वेग वाढविला. पाठलाग करणाऱ्या गाडीचा वेगही वाढला. बाबूच्या ध्यानात आले की, पाठलाग करणारी गाडी पोलिसांची आहे. त्याने आणखी वेग वाढविला. पण अखेर पोलिसांनी त्याला गाठले आणि पो.इं. ने विचारले 'काय हो, कुठे पळून जात होता ?' बाबू माफी मागत म्हणाला, 'काल माझ्या बायकोला एका पोलिसाने पळविले. मला वाटले की तिला परत करण्यासाठी तो पोलिस येतोय म्हणून मी......'

– पी.के.देवधर, पुणे

Regd. under RNI No. MAHBIL05356/13/1/2008-TC & Declaration No. PHM/SR/63/VIII/2008 Dated 12/5/2008
SSPO Pune under Postal Concession register No. L-2/RNP/PNW/M-144/2008-2010 Dated 28.05.2008
Licence to post without Prepayment No.: LWP-217 at Market Yard PSO, Pune 37on 25th of each Month

अमेरिकन लोकशाही, बराक ओबामा आणि आम्ही

अमेरिकेच्या परिपक्व लोकशाहीचे
दर्शन सर्व जगाला घडले ।
कृष्णवर्णीय बराक ओबामा
बहुमताने राष्ट्राध्यक्ष निवडून आले ॥१॥
जॉन मॅक्केनने पराभव दिलदारपणे स्वीकारला
ओबामांचे अभिनंदन करून मोठेपणा दाखविला ।
कौतुक ओबामाच्या परिपक्व नेतृत्वाचे झाले
'परराष्ट्रमंत्री' पद त्यांनी, हिलरी क्लिंटनला दिले ॥२॥
प्रतिस्पर्ध्याला सन्मानाने 'परराष्ट्रमंत्री' करणारा
राष्ट्राध्यक्ष मोठ्या मनाचा असतो ।
म्हणून ओबामाच्या कुशल नेतृत्वात
अमेरिका अधिक सुरक्षित वाटतो ॥३॥
अब्राहम लिंकन आणि जॉन केनेडीचा वारस
मानवतावादी, राष्ट्रप्रेमी अपेक्षित असतो ।
म्हणून राष्ट्राध्यक्ष निवडताना
'कस' अमेरिकन जनतेच्या दूरदृष्टीचा लागतो ॥४॥
संयमी, मुत्सद्दी ओबामाची निवड
त्यांनी गुणवत्तेवर विवेक बुद्धीने केली ।
म्हणून महासत्तेच्या शाही मुकुटाची
रत्नांकित चकाकी, शतपटीने वाढली ॥५॥
निवडणुकीनंतर डेमोक्रॅटिक आणि रिपब्लिकन
झाले गेले, विसरून जातो ।
राष्ट्रहिताचा संकल्प, त्यांच्या रक्तातच असतो
म्हणून नेतृत्व जगाचे, अमेरिका समर्थपणे करतो ॥६॥
अमेरिकन लोकशाहीची प्रगल्भता बघून
आम्ही थोडं शहाणपण शिकावं ।
सत्तेचं घाणेरडं राजकारण त्यागून
त्यांच्या आदर्श लोकशाहीचं अनुकरण करावं ।

– पी.बी.भेंडे, पुसद

सूचना : १) या मासिकांत प्रसिद्ध झालेल्या लेखांतील मतांशी संपादकमंडळ सहमत असेलच असे नाही. तसेच जाहिरातीतील मजकुराची सत्यासत्यता सभासदांनी स्वत: पडताळून घ्यावी. त्याबाबत असोसिएशन वा 'संवाद' चे संपादक मंडळ जबाबदार असणार नाही.
२) असोसिएशनचे कार्यालय, सोमवार ते शुक्रवार, संध्याकाळी ६ ते ७.३० या वेळातच उघडे असते. याची कृपया नोंद घ्यावी.
संपर्क दूरध्वनी क्र. (०२०) २४३३२१४१

Printed Matter

If Undelivered Please Return to :

STATE BANK OF INDIA PENSIONERS' ASSOCIATION, (MUMBAI CIRCLE), PUNE
Anubandh, Building No. B-2, 4th Floor,
Block No.16, Near Ramkrishna Math,
Sinhagad Road, Pune 411030. Ph: 24332141

To,

Publisher – Shri. Ramchandra Narayan Lalingkar, Secretary, State Bank of India Pensioners' Association (Mumbai Circle),Pune has printed this magazine in the Printing Press owned by **Printer** – Shri.Chandrashekhar Digambar Joshi, Director, Shree J Printers Pvt.Ltd., at 1416 Sadashiv Peth, Datta Kuti, Pune – 411030 on behalf of **Owner** – State Bank of India Pensioners' Association (Mumbai Circle),Pune, at "Anubandh", Bldg.No.B2, Block No.16,Near Ramkrishna Math, Sinhagad Road, Pune – 411030. **Editor** – Shri. Krantisen Ramchandra Athawale – address as above.